

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XVI. ročník ● 8-9/2023

letné
tábory

O B S A H

Vol'by MODLITBA ZA SLOVENSKO M. Jurčová Cockburn	4
Genezis AKO BOLO NA POČIATKU R. Betina	6
Predvolebná úvaha ČO STE TO UROBILI I. Turek	7
Rozhovor O SLOBODE V MANTINELOCH M. Mitana/B. Piatko	8
Homília SEN O JEDNOTE M. Mitana	13
Téma LETNÉ TÁBORY E. Bechná, N. Juhaščíková, A. Brehuvová, R. Gregoire	16
Spomienky PRIATEĽ B. Roháček OTECKO J. Nagajová/I. Newton	26
Fotoúvaha SKUPINA B A. Činčuráková Tipulová	28
Pozdrav spod Tatier BOŽIA RODINA J. Stupka	29
Spod pínie O VOĽBÁCH A ŠTÁTNÝCH PREVRATOCH B. Piatko	30
RELAX	31

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúcaná predajná cena do 2,20 €,
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK61100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2023

Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komrska, Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko

Čestný člen: Štefan Markuš

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Dagmar Balková
Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s.r.o. **Zadané do tlače:** 13. 9. 2023 **Tlač:** Alfa print, Martin

Predná strana obálky: Foto: Ľ. Bechný **Zadná strana obálky:** Foto: A. Alboiu

EV: 2670/08 **ISSN:** 1337-6985

MODLITBA ZA VOĽBY

O pár dní nás čakajú parlamentné voľby. Cítime, že v nich ide o veľa. Ich výsledok bude mať dosah na náš každodenný život, či sa zaoberáme politikou, alebo nie. V tejto súvislosti ma oslovili tri biblické texty. Vyzýva apoštola Pavla, aby sme sa modlili za vládcov, aby sme mohli žiť nerušeným a pokojným životom vo všetkej zbožnosti a dôstojnosti. Niekoľko by mohol namietať, že je to sebecké želanie komfortu najmä pre veriacich. Túžbou každého človeka je nekonfliktný a pokojný život. Možnosť slobodne vyjadrovať svoje presvedčenia a žiť v súlade s uznávanými zásadami; úcta k ľudskému životu, individualite a plodom ľudskej práce. To je aj Božia vôle: *dobré a príjemné pred Bohom, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a spoznali pravdu.* Naša súčasnosť je rozbúrená viac, ako sme boli zvyknutí. Od pokoja, priamočiarosti, dôstojnosti a úprimnej zbožnosti má ďaleko. Mohli by sme rezignovať, že náš slabý hlas výsledok neovplyvní. Naopak. Aj Ježiš nás učil modliť sa, *nech sa Božia vôle stane skutočnosťou na zemi tak, ako v nebi.* Čiže, aby sa povedomie jednotlivcov, a tak aj celej ľudskej spoločnosti, každej novej generácii priblížilo k poznaniu **Pravdy**, ktorá premení naše individuálne životy a súčasný svet na harmonický s Božími zámermi.

Vo voľbách ide o **moc**. Tá, spolu s **Pravdou**, je témou rozhovoru medzi Pilátom a zbičovaným a trňovou korunou poníženým Ježišom. Keď Pilát zdôrazňoval, že *má moc ho prepustiť aj ukrižovať*, on mu neoponoval: *Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora. Preto ten, kto ma vydal tebe, má väčší hriech.* Pilát, nedostal **moc**, ale len príležitosť rozhodovať. Tá je spojená so zodpovednosťou. Tú má nielen on, ale aj tí, čo Ježiša dohnali pred súd: veľkňazi Kajfáš a Annáš, Judáš, veliteľ vojska, vojaci i kričiaci dav. Čiže tu niesu neutrálneho, každý má zodpovednosť.

Kľúčovou tému je: Kto tu má rozhodujúcu moc? Kto tu a teraz skutočne vládne? Kto je tou rešpektovanou autoritou, ktorého vôle sa nakoniec stane?

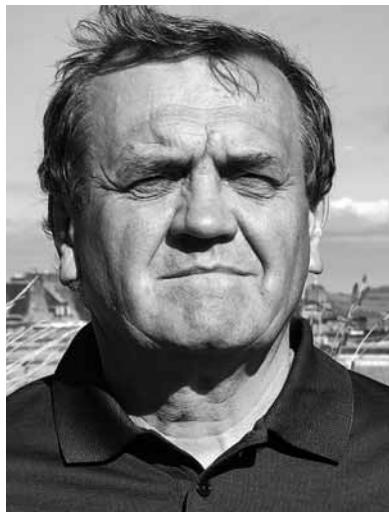
V hre sú: Pilát, veľkňazi, cisár, vojsko, dav, Boh na nebi a Ježiš.

Z ľudského pohľadu v danej situácii svoje dosiahli veľkňazi. Najvyšší rešpekt mal cisár a výkonnú moc mal Pilát. Rozhodujúcu **moc** položiť svoj život a prijať ho späť, mal jedine Ježiš. Tvrdil, že ak by bolo potrebné, jeho stúpenci by za neho bojovali. Nič takého sa neudialo. Šermujúci Peter ani veľkňazov známy Ján, nerozoznali okamih, kedy mali aktívne svedčiť v prospech svojho Učiteľa.

V Prísloviach sa hovorí, že vládnutie, ktoré kultivuje ľudskú spoločnosť a je podľa Božej vôle, si vyžaduje **múdrost** blížiacu sa Stvoriteľskej múdrosti. Múdrost, ktorá sa opiera o **Pravdu**; rozumie všetkým súvislostiam; vedie k spravodlivosti; trestá zlo a neprávosť; účinne čeli pýche, bezpráviu, lži, prekrucovaniu skutočnosti, vdieraniu, barbarstvu, zvráteným vladárom, ktorí sú ochotní v prospech osobných ambícii pošliat/ničiť právo, slobodu a výdobytky iných.

Účasť vo voľbách je tiež modlitbou. Žiadajme Pána Boha, aby vieadol veci tak, aby vo vláde i v opozícii, na významných miestach rozhodovania, ale aj na uliciach prevládli hlasy osobností obdarovaných múdrostou, rozumnosťou, pokorou a dobrotom. Zmyslom pre právo a spravodlivosť. Aby ich rozhodnutia viedli k pokoju v spoločnosti a nedošlo k tretej svetovej vojne, jadrovej vojne, rastu ľudskej biedy, hladomorom, ničeniu prírody nerozumnej ľudskou činnosťou. Aby sme, ako jednotlivci, bez ohľadu na pozíciu, ktorú v spoločnosti aktuálne máme, konali v súlade s Jeho vôleou.

A keby sa aj tak neudialo, nestrácajme nádej v Toho, komu je *daná každá moc na nebi aj na zemi.* ■

JOZEF KEREKRÉTY,
CB Bratislava-Cukrová

MODLITBY ZA SLOVENSKO

MÁRIA JURČOVÁ COCKBURN

ŽALOSPEV NAD SLOVENSKOM

Otče náš, k Tebe prichádzame v úpenlivom volaní.

Ty meníš obdobia a časy,
zosadzuješ a ustanovuješ vládcov.

Dávaš múdrost a poznanie.

Obráť svoju pozornosť na našu krajinu,
Nakloň svoje srdce k tomuto kúsku spoločnosti,
v ktorom si nám dal úlohu žiť.

Ťaží nás stav, v ktorom sa nachádzame
a ťaká nás budúcnosť, do ktorej smerujeme.
Inšpirovaní modlitbou proroka Habakuka,
a jeho odvahou, s ktorou volal na teba,
modlíme sa za Slovensko tento žalospev.

Dokedy ešte budeme volať o pomoc, Hospodin?

Či nás nevypočuješ?

Voláme na teba o nepokoji okolo nás, ale nepomáhaš.

Prečo nám dávaš vidieť krvdu, keď sme voči nej bezmocní?

Ako sa môžeš pozerať na trápenie tejto krajiny a nezasiahnuť?

Morálna skaza a nenávist sú pred našimi očami.

Každú chvíľu vzniká nový spor, povstáva ďalšia hádka.

Zákon je neúčinný a pravda nevychádza na svetlo,
lož a podlost obkľúčujú pravdu a spravodlivosť. (Podľa Habakuk 1, 2 - 4)

Zaujmem svoje stanovište,
postavím sa na stráž a budem hliadkovať,
aby som videla, čo mi Boh povie, a ako mi odpovie na moje výčitky (Habakuk 2, 1).

Sme ako hliadky na muroch okolo našej spoločnosti,
A naše modlitby neutíchnu po celý deň a po celú noc
Vy, čo vyznávate Hospodina, nedoprajte si pokoj!
Neprestaňte v svojom volaní.

Ani jemu nedajte pokoj, kým sa neoslávi v tom, za čo ho prosíme. (Podľa Izaiáš 62, 6 - 7)

Prosíme Ťa, Bože

*Vyslyš prosby naše.
S nádejou, posilni nás.
Príď kráľovstvo Tvoje.
Bud' vždy vôle Tvoja.
Príď tvoj pokoj do nás.*

MODLITBA ZA SCHOPNOSŤ ROZPOZNÁVAŤ PRAVDU

Duchu Svätý, Ty si bol poslaný do tohto sveta ako Duch Pravdy, aby si nás vyslobodil z moci lží a manipulácií, ktoré sú dielom Tvojich nepriateľov. Voláme po Tvojom mocnom pôsobení medzi nami.
Príď, Duchu Svätý...

Odhaľ každú dezinformáciu, ktorej cieľom je ovládnuť naše myslenie a konanie. Pred týmito jedovatými šípmi ochráň našu spoločnosť.

Príď, Duchu Svätý...

Daj nám rozpoznať každú propagandu, ktorá sa snaží prekresliť realitu podľa svojich zlých úmyslov. Pomôž nám ostať verní Tvojmu obrazu.

Príď, Duchu Svätý...

Ked' sa falošné správy budú snažiť vyvolať strach a nenávisť, posilni nás, aby sme si zvolili cestu odvahy a lásky.

Príď, Duchu Svätý...

Buď pri nás vo chvíľach, ked' prijímame informácie. Pomôž nám rozsudzovať, z akého zdroja pochádzajú

Príď, Duchu Svätý...

K ľuďom, ktorí sú už úplne zaslepení falošnými informáciami a potrebujú,
aby si im otvoril oči a uzdravil ich, prosíme:

Príď, Duchu Svätý...

K ľuďom, ktorí úmyselne šíria nepravdy s cieľom ublížiť
a rozbiť spoločnosť pre svoj vlastný sebecký prospech, prosíme:

Príď, Duchu Svätý...

K ľuďom, ktorí sú zmätení z množstva protichodných správ a potrebujú novú silu,
aby sa nevzdali pri hľadaní pravdy, prosíme:

Príď, Duchu Svätý...

MODLITBA ZA ZMYSLUPLNÚ VOLEBNÚ KAMPAŇ

Ježišu Kriste, Ty máš moc uzdraviť všetko zranené a obnoviť všetko rozbité.

Taká je aj naša krajina teraz pred voľbami. Prosíme o Tvoj uzdravujúci dotyk
a o Tvoju pomoc počas predvolebnej kampane, Pokorne na teba voláme:

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde sa stretnú nepriateľské tábory namiesto prekrikovania, nech príde pozorné načúvanie.

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde sa bude podnecovať k nenávisti a nepriateľstvu, nech zavládne úcta.

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde bude snaha ohovárať a falošne obviňovať politických súperov namiesto falošnosti,
nech sa ukáže pravda

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde budú senzácie a prázdne sluby pútať našu pozornosť namiesto povrchnosti,
nech sa hľadajú zmysluplné riešenia.

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde sa začnú spájať sily zla, aby prevzali moc namiesto jednoty,
spôsob u nich zmôtok a rozbi ich úmysly

Zmiluj sa, Kriste...

Tam, kde sa stretnú strany s dobrými riešeniami, ktoré by priniesli blaho pre našu
spoločnosť namiesto seba presadzovania, nech príde pokora, načúvanie a jednota.

Zmiluj sa, Kriste...

MODLITBA ZA VIAC MÚDRÝCH POLITIKOV

Bože Otče, u Teba je múdrost, porozumenie a poznanie, ktoré potrebujú naši politici,
ked' vedú našu krajinu. O túto múdrost pre nich prosíme:

Vypočuj nás, Bože...

Ďakujeme Ti za všetky charakterné osobnosti, ktoré doteraz dlhší, či kratší čas zastávali
významné posty vo vedení krajiny. Prosíme, aby aj v týchto voľbách boli zvolení ľudia,
ktorí budú čestní a schopní viest túto krajinu.

Vypočuj nás, Bože...

Ďakujeme za 34 rokov slobody bez totalitnej vlády a za ľudí, ktorí nám ju vybojovali.

Prosíme, aby si zabránil nástupu nedemokratických politikov, ktorí by začali zavádzat prvky fašizmu,
diktatúry a obmedzili by našu slobodu.

Vypočuj nás, Bože...

Ďakujeme za tých ministrov a ministerky, ktorí boli naozaj schopní priniesť pozitívnu zmenu vo svojich
rezortoch. Prosíme o viac ľudí, ktorí budú mať reálne schopnosti viest jednotlivé ministerstvá tak,
aby naša spoločnosť prosperovala. Špeciálne sa prihovárame za múdrych ľudí na poste
ministra školstva a zdravotníctva.

Vypočuj nás, Bože...

Ďakujeme za doterajšiu prácu pri odhalovaní korupcie a podvodov. Prosíme, aby táto práca mohla napredovať aj po voľbách a aby politici odolali pokušeniu úplatkov a nezákonného správania sa.

Vypočuj nás, Bože...

STÍPČEK:

O VELKOSTI VIET

S určovaním veľkosti významu viet sú ľažkosti, pretože sa nedá merať jej dĺžkou, či počtom písomiek. Veľkosť viet sa meria ich hĺbkou a šírkou, a to sa meria ľažko. Napríklad veta „Viem, že nič neviem.“ je taká hlboká, že človeka až zamrazi. Ale odmerajte koľko vás zamrazilo. Alebo veta „Dajte mi pevný bod a pochnem svetom.“ Tá veta je taká široká, že je ľažko dovidieť do konca jej šírky. A ako odmeriate šírku, keď nevidíte jej koniec? Tá veta platí nielen o Zemi, plati i o Galaxii, o celom Vesmíre. Tá veta navyše platí aj o ľuďoch. I o národoch.

Ten pevný bod kedysi existoval. Tým bodom bol „prospech kmeňa“. Od toho bodu sa odvíjal celý život kmeňa. Dnes je kmeňov tak veľa, že by bolo zlé oprieť sa o niektorý z nich. A tak mnohí ho nahradili prospechom jedinca.

Raz som jednému ministru školstva povedal, že „Panovník, ktorý myslí týždeň dopredu sa stará o trhy, panovník, ktorý myslí rok dopredu sa stará o poľnohospodárstvo a panovník, ktorý myslí na budúce generácie sa stará o školstvo.“

Tá myšlienka sa ministru páčila a chcel vedieť jej autora. Nevedel som a slúbil som, že keď to zistím, napišem mu. Ale nepodarilo sa mi to. Dlho ma mrzelo, že som sľub nedodržal. I keď ma to vlastne mrzelo neoprávnene. Pretože chybou nebolo to, že som nevedel autora. Chybou je, že si niektorí ľudia myslia, že veľkosť myšlienky sa určuje podľa veľkosti jej autora. Chybou je to preto, lebo v skutočnosti je to naopak – veľkosť človeka spočíva vo veľkosti jeho myšlienok.

A teraz neviem, či som tento stípček nemal radšej nadpísat „O reforme školstva“. ■

Ivan Turek

AKO BOLO NA POČIATKU

RASTISLAV BETINA

Boh povedal: Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu (Gn 1, 26).

Utvorme... O kom to Boh hovorí? Kto ďalší sa bude podieľať na stvorení človeka? Môže to byť len slávostný spôsob reči, tzv. majestátny plurál, ktorý v minulosti používali králi pri slávostných príležitostach. Ale môže to znamenať i niečo viac. Vieme, že stvorenie je dielom celej Božej Trojice. O čo viac to platí pri stvorení koruny stvorenia, človeka! Preto po spoločnej „porade“ Boh slávostne oznamí jej rozhodnutie: *Utvorme človeka...*

Týmto rozhodnutím Boh vyjadruje svoju vôľu. Človek je tu z Božej vôľe. Ty si tu z Božej vôľe, aj ja som tu z Božej vôľe. My nie sme nechcené deti. Boh nás tu chcel a chce mať. Možno v živote prídu chvíle, keď by sme si spolu s Jóbom priali, aby sme sa nikdy nenarodili. (Jób 3, 1n)

Boh však povedal svoje áno nielen k stvoreniu prvého človeka, ale aj k nášmu stvoreniu, k nášmu počiatku aj nášmu narodeniu. Nieko môže namietať: ale kto sa nás pýtal, kto sa mňa pýtal, či sa chcem narodiť, či vôbec chcem prísť na svet a žiť na tejto zemi? Nikto sa nás nepýtal, ani nás, ani tých, ktorí nás splodili a porodili. Pýtali sa len jedného, Boha. A On povedal: „Áno“. Božie áno zaznalo na twoju aj moju adresu. Boh nás tu chcel mať. A my máme k Božiemu áno pripojiť svoje áno. Na Božie áno povedať svoje áno. Máme priať svoj život z Božích rúk a vložiť ho späť do Božích rúk.

Život je veľký dar nášho Stvoriteľa. Ale dar a Darca patria k sebe. Prijatý dar a odmietnutý Darci je veľká nevďačnosť. *Boh povedal: Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu.* Nesieme na sebe podobu Stvoriteľa, ktorú nemôžeme zo seba nijako odstrániť. Tak ako deti nemôžu zo seba odstrániť podobu svojich rodičov. Môžu sa im nevďačne obrátiť chrbtom, ale ich podoba s rodičmi im bude pripomínať ich pôvod. Tak ako naša podobnosť so Stvoriteľom nám pripomína náš pôvod. Že sme jeho stvorením, stvorení na jeho obraz. Človek radšej priupustí svoju podobu so zvieratami ako s Bohom. Lebo zvieratám sa zodpovedať nemusí. Bohu však áno. ■

Viem, že fažiskom záujmu Dialógu je duchovný život. No predpokladám, že čitateľom záleží aj na živote celej spoločnosti. Ved' aj tá žije svoj hodnotový život. Som jej členom, vyznávam hodnoty, o ktorých si myslím, že sú hodnotami. A ktoré sa v spoločnosti strácajú. Materializmus, ktorý v nej dominuje sa postupne mení na primitívny materializmus v tom najhrubšom zmysle slova. Ako keby ľudský intelekt bol určený iba na čo najplňšie uspokojovanie biologických, materiálnych potrieb človeka. Ako keby neexistovala radosť z poznávania, potešenie z krásy. Ako keby neexistovalo duchovno. Ten pôžitkársky materializmus je infekčný a hrozí, že zaplaví celú spoločnosť. Že

Ľudstvo stratí duchovno, stratí radosť z poznania i krásu.

Viem, že čistým ľuďom príde zaťažko čistiť žumpu. Ale ak chcú zostať čistí, musia tú nechuť prekonať. Aby nás tá žumpa nezaplavila. Lebo nikto iný to neurobí. Žumpa nečistým neprekáža. Vedomie toho mi dáva odvahu ponúknutť tento príspevok Dialógu.

ČO STE TO UROBILI?!

IVAN TUREK

Slová slúžia vzájomnému dorozumievaniu. Slová by mali slúžiť dorozumievaniu. U nás nemusia. U nás slová môžu klamať.

Napríklad v banke môžete investovať buď v garantovaných fondoch, alebo negarantovaných. A v tých garantovaných máte (spravidla) stratu! Tak aká garancia ?!

Ked' sa chcete cez počítať niečo dozvedieť, prvé sa dozviete, že ochraňujú vaše súkromie, a preto budú sledovať, čo čitate a čo kupujete, kam cestujete. Aby vaše súkromie mohli „chrániť“ tým, že ho budú predávať iným.

Slово *polis* znamená mesto alebo štát. A tak *politika* je (mala by byť) teória a prax spravovania štátu. Ale u nás takmer všetci, nielen politici, politiku rozumejú boj o moc.

Je to zlé, je to veľmi zlé, lebo stačí, aby niekoľko slov klamalo a spochybňí sa pravdivosť všetkých slov.

Čože ste to urobili s našou rečou ?!

Ked' som chodil do školy, v prvých ročníkoch sme mali predmet *čítanie*. Čítať znamenalo čítať s porozumením. Kto sa to nenaučil, nepostúpil do vyššieho ročníka. Dnes sa nájdu aj maturanti, ktorí majú problém čítať s porozumením. A nielen maturanti. Myslím si, že aj (niektorí) vysokoškolsky vzdelaní ľudia. Svedčí o tom fakt, že raz jeden vysoko postavený politik vydal „amnestiu“, ktorá nebola amnestiou. Lebo podľa ústavy amnestia je zníženie, alebo odpustenie trestu uloženého súdom. A jeho „amnestia“ zakázala trestný čin vyšetriť, a tým ho zakázala potrestať. Ten politik je právnik (Justícia Univerzálnnej Doktor), a tak predpokladám, že ústavu čítal. A z toho, že ten výnos označil ako amnestiu, súdim, že paragrafu o amnestii asi neporozumel.

Dnes sa v našom parlamente uvažuje o znížení trestov za hospodárske prečiny. Údajne to je v rámci boja proti korupcii. Skôr to vyzerá na podporu korupcie.

Právnici, čo ste to porobili so spravodlivosťou?!

Kedysi dávno sme sa v škole učili, že veta je vypo-vedaná alebo napísaná myšlienka. Ale veta, a teda i myšlienka, sa skladá zo slov. A keď slová stratili pravdivosť tak ako sa dá myslieť? No, pravdu povediac, nedá sa tak myslieť. A niektorým to neprekáža. Dokonca aj niektorým popredným politikom. Ved' hrubosť (rustifikácia) nemôže byť programom, na ktorom sa dá budovať spoločnosť !

A to nie je všetko

Čítal som aj námiestku jedného politika voči návrhu zväčšiť rozlohu bezzásahových lesov: „Ved' by drevorubači stratili prácu.“ Tá námiestka by bola logická, keby lesy boli na to, aby drevorubači mali prácu. A navyše autor tej vety sa nezaoberal tým, čo budú drevorubači robiť, keď vyrúbu všetky lesy. A v parlamente sa prijal zákon o nejakej dotácii a až po prijatí zákona sa uvažuje, z čoho sa to zaplatí.

O úrovni myslenia svedčia aj výčitky verejnosti, že terajšie ministerstvo životného prostredia ne-odstránilo skládky napáchané za predchádzajúcich vlád, ktoré pôsobili viac ako pol storočia. Ale o tých ministroch a o tých ľudoch, ktorí tie jedy bezohľadne vysypali do lesa, o nich v tých výčitkách nie je ani slovo! A malo by byť, lebo hlavní vinníci sú tí, ktorí tie jedy tam vysypali! A nie sú vinní aj tí, ktorí sa neozvali vtedy, keď sa tie skládky vytvárali?

Učitelia, prečo ste nenaučili ľudí myslieť ?!

Tých slov ktoré stratili význam je veľa. A tak napríklad, prostitúcia sa (niekedy) nazýva láskou. A gýč umením, odrhovačka hudbou, kradnutie chytrošou, podvody podnikaním, učenie „naspamäť“ vzdelávaním, získanie diplomu vzdelaním...

Avšak za to všetko nie sú zodpovední iba učitelia. Zodpovední sú aj právnici, novinári, herci, umelci, spisovatelia a predovšetkým (niektorí) politici, ... Všetci tí, ktorí vedia čítať s porozumením!

Ludia, prečo sme to dopustili ?! ■

O SLOBODE V MANTINELOCH

sa s novozvoleným predsedom Rady CB **MILANOM MITANOM**
zhováral BOHUSLAV PIATKO.

Foto: archív M. MITANU

Ty pôvodom nie si „cébečkár“. Začnime teda tam, kde si sa rozšiel so svojou pôvodou cirkvou a vstúpil do Cirkvi bratskej.

Ja som bol evanjelikom od narodenia. Keď som sa v roku 1996 priženil do Jura, stal som sa členom tunajšieho evanjelického zboru. Celkom aktívne sme sa zapájali do mládežníckeho života až kým v roku 2003 nevstúpil do zboru – no nazvime to – konflikt. Vedenie cirkvi sa zo dňa na deň rozhodlo zobrať nám kaplánku bez toho, že by sme v z bore o tom vôbec vedeli. Niektorí sme boli z toho trochu šokovaní, a to viedlo k dosť silnému napätiu v z bore. Nebudem to rozoberať – len v skratke: my sme chceli

o tom hovoriť, narazili sme však na nepochopenie, a tak sme povedali, že sa nebudeme zúčastňovať na zborovom živote. Bolo to možno trochu mladícke, trochu nerozvážne, ale pridali sa aj starší ľudia. Z druhej strany bol zaujatý pomerne jednoznačný postoj, a tak sme zostali, tak povediac, na ulici v očakávaní, že dakto o nás prejaví záujem, aby sme sa vrátili. Nestalo sa, a tak sme sa začali obzerať po iných príbuzných cirkvách, ktoré by nás prijali a ktoré by aspoň približne vyhovovali aj nám. Trvalo to 3 roky až sa nám zazdalo, že zakotvíť pod strechou Cirkvi bratskej by bolo dobre. Po viacerých rozhovoroch s niektorými kazateľmi sme zistili, že sme si aj teologicky najbližšie. Jur je

Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. V roku 1996 sa oženil s Monikou Šimkovou a prestáhoval sa do Svätého Jura. Ukončil Fakultu telesnej výchovy a športu. Neskôr sa už vzdelával v oblasti kresťanských štúdií. Absolvoval Zborovú biblickú školu Apoštolskej cirkvi, Semináre hnutia zakladania zborov, Inštitút biblických štúdií, ISOT – Medzinárodnú školu teologie a mnohé ďalšie. Od roku 2006 je členom Cirkvi bratskej. Pracuje na plný úvazok v OZ Agapé Slovensko (predtým Hlas pre Krista). Je členom Správnej rady CZŠ Narnia v Pezinku a predsedom Správnej rady CZŠ v Trnave. Po vzniku zboru CB vo Svätom Jure kazateľ a správca zboru. ■

malé mestečko a nechceli sme sa spojiť s nejakou cirkvou, ktorú by tu vnímali ako sektársku. Cirkev bratská v tejto kategórii nebola. Ľudia poznali Daniela Pastirčáka, Juraja Kušnierika, reláciu Pod lampou so Števom Hríbom... Tak sme do CB vstúpili a na jeseň 2006 bola zriadená v Jure stanica bratislavského zboru na Cukrovej. V 2013-om sme sa posunuli do statusu samostatnej stanice a v januári 2020 sme sa stali samostatným zborom. Ja som bol ordinovaný za kazateľa rok predtým, takže som sa - po voľbe - stal kazateľom a správcom zboru...

... a v máji tohto roku predsedom Rady Cirkvi bratskej. Keby sme boli vo firme, poviem, že hviezdna kariéra. Ale sme v cirkvi, ktorá sa ocila v pomerne zložitej situácii jednak vnútorné, ale aj vo vzťahu s českou časťou cirkvi. Priznám sa, že tvoja kandidatúra ma dosť prekvapila. Otázka je teda - čo ťa viedlo k tomu, že v takejto situácii si sa rozhodol kandidovať a následne prijať funkciu predsedu?

Prekvapený si asi nebol sám - ja sám som zažil dve prekvapenia - prvé neprijemné, a potom druhé - zvláštne. Neprijemné bolo po minuloročnej konferencii, kde sa volilo nové vedenie cirkvi, ale ani jeden z kandidátov na predsedu nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov. Ja som sa stal v roku 2019 členom Rady ešte ako nekazateľ a zostal som v nej aj po ordinácii za kazateľa. Mal som teda aký-taký prehľad o situácii. Vedel som, čím žije cirkev, čím žije Rada, sledoval som napäťa, ktoré sa hromadili a mnohí sme uvažovali, čo ďalej a najmä - ako ďalej. Vlani na jeseň som sa dozvedel, že (myslím) sedem zborov ma navrhlo za kandidáta na predsedu. A to bolo druhé (to zvláštne) prekvapenie. Čakal som, či sa objavia aj iní kandidáti s viacerými návrhmi zo zborov - boli myslím len dvaja - vrátane

súčasného predsedu. A tak som to musel začať riešiť. Musel som si povedať pred Pánom Bohom, čo ja s tým spravím... rozprával som sa na modlitbách s Bohom, rozprával som sa ľuďmi... a rozhodol som sa, že idem do toho a nech delegáti konferencie rozhodnú...

Delegáti rozhodli, zvolili ťa a na budúcoročnej konferencii sa ujmeš mandátu. Také je v CB pravidlo - do funkcie nastúpiš rok po zvolení. Zaújimalo ťa, alebo - dozvedel si sa, prečo padlo v zboroch, ktoré ťa nominovali, tvoje meno?

Mňa zrejme v cirkvi vnímajú, a asi to tak aj je (aspoň si to o sebe myslím), ako akéhosi stredového človeka. Nie som tak vyhranený, aby som bol súčasťou tej či onej platformy, ktoré sa v cirkvi vytvorili. Myslím si, že trochu zavážilo aj to, že 27 rokov pracujem v mijsnej organizácii, z čoho niektorým asi vyplývalo, že nie som uzavretý len v cirkevnej bubline, že ako pracovník mijsnej organizácie nie som názorovo uzavretý len do vnútra cirkvi.

Išiel si do toho poznajúc napäťe v cirkvi. Získal si mieru väčšinu hlasov delegátov, takže cirkev je tak pol na pol, a to je výzva...

Určite je to výzva. No - nejdem do toho s nejakou naivitou, ani s tým, že ja som ten, čo problémy vyrieši a podarí sa mi nejaký záhrak. Viem, že situácia je vážna a išiel som do toho s tým, že sa pokúsim s tým vybavením, ktoré mám, niečo urobiť. Potešilo ma, že aj zloženie novej Rady je celkom vyvážené, sú tam ľudia, ktorí sú ochotní a schopní komunikovať a viesť dialóg. Určite nie sme názorovo úplne jednotní, ale nemyslím si, že by tam boli ľudia uzavretí v hradbách svojich názorov. Ale - čo sa naozaj udeje, dnes neviem povedať.

Ja mám v ostatnom čase pocit, že v cirkvi je atmosféra,

kde iný názor ako „môj“, je nepriateľ. Že sa stratila úcta k inému názoru, schopnosť vedla seba žiť hoci s rôznymi názormi. A tým sa stráca „rozmanitosť v jednote“...

Asi je to nahromadenie rôznych faktorov, ktoré spôsobujú, že situácia v cirkvi je taká, aká je. Všetko to vychádza z určitých teologických presvedčení, kde my, evanjelikáli, sme precitliveľí na to, čo je a čo nie je pravdivé. A to vede k pocitu, ktorý si spomenul: môj názor je jediný pravdivý a iný nie. Niektorí si myslia, že iní chcú, aby oni robili kompromis s Bibliou, objavujú sa rôzne interpretácie. Nedávno som čítal knihu Luda Fazekaša *Posvätenie ako bohoslužba všedného dňa*, kde presne vystihuje takúto situáciu. Ak môžem, odcitujem jeden odsek: „Zákoníckí ľudia sú zvyčajne tí najmúdrejší. Je to pochopiteľné, lebo kto má zákon v ruke, tomu je všetko jasné. Všetko je tam raz navždy pre časnosť a večnosť stanovené a stačí len otvoriť Bibliu. A komu je niečo nejasné, ten alebo neverí Biblia, alebo ju nechce posluchať. Ich stanovisko je „biblická pravda“, stanovisko iných je len „dogmatické tvrdenie“. Tak a nie inak! Kto učí inak, je bludár. Preto bolo tak veľa sporov aj v časoch Ježišových, Pavlových a iných apoštолов. Lebo zákonícky človek „chorobneje na škripky a na hádky o slová“ (1 Tm 6, 4). Zabúda, že „z čiastky známe“ (1 K 13, 9) a že na jedinú pravdu sa môžeme pozerať z rôznych strán. Je potrebné odmietnuť toho, kto popiera Krista v cirkvi, nie však toho, kto len iným spôsobom zdôrazňuje Jeho vládu. Vec nie je vždy taká jednoduchá, ako sa zdá podľa brozúr. V podstatnom jednotu, v nepodstatnom sloboda, vo všetkom láska.“ A mne sa zdá, že o toto by sme sa mali usilovať. Ale - bude to asi zložité... Veľmi ma však potešila dobrá a pokojná atmosféra na tohtoročnej konferencii v porovnaní s tou vlaňajšou.

Čo sa zmenilo za ten rok? Delegáti, či ich myšlenie?

No – toto je trochu citlivá otázka a neviem, či nájdem dosť správnu odpoveď. Poviem to asi takto: tí, čo dali hlas predchádzajúcemu predsedovi na minuloročnej konferencii, mu ich dali aj teraz. Tí, čo vlni nehlasovali alebo hlasovali za jeho protikandidáta zrejme dali hlasy mne. Ale je možné aj iné: po tej nešťastnej konferencii si niektorí ľudia, staršovstvá, zbory uvedomili, že to nie je cesta, že s tým niečo treba spraviť, lebo sa nám naozaj cirkev môže rozdeliť. Čo by bolo pre takú malú cirkev veľmi zlé – rozdeliť sa ešte na menšie časti. Vrátim sa k tomu tvojmu pocitu – či je iný názor nepriateľ – ... Ja mám niekedy tiež podobný pocit, že niekedy v tom boji o pravdu si ani neuvedomujeme, že prekračujeme základné pravidlá vedenia dialógu, základné pravidlá komunikácie. Tak medzi

sebou, ako aj s ľuďmi, ktorí nie sú veriaci. Myslím si, že by sme sa mali naozaj a opäť naučiť počúvať iný názor – byť opatrní a pomalí v rozprávaní a rýchli v počúvaní, a aspoň sa snažiť porozumieť tomu, čo ten druhý hovorí. Pochopíť, že ja nemusím mať to presvedčenie, čo ten druhý, ale že v rámci teológie Cirkvi bratskej som schopný vedľa neho, alebo spolu s ním, žiť. Ja osobne hovorím, že ja nechcem väčšiu šírku rôznosti, ako vidím v českej časti CB. Ale zdá sa mi, že im sa nejakým spôsobom tú zdravú širokosť darí udržiavať pod jednou strechou. A to napriek tomu, že tých prúdov je tam oveľa viac, ako na Slovensku – od charizmatických, cez reformované a pietistické a čo ja viem ešte aké, nie je to tam také vyhranené ako u nás.

Aký máš názor na tendencie, ktoré sa snažia rozdeliť spo-

ločnú českú a slovenskú Cirkev bratskú na samostatné, oddelené cirkvi? Treba objektívne povedať, že tieto snahy prevládajú skôr na českej strane ako na Slovensku.

Ja som jednoznačne za to, aby sme zostali jednou, spoločnou cirkvou. Jedna z prvých vecí, na ktorú sa chcem zamerať po nástupe do funkcie, je začať konštruktívny dialóg s Davidom Novákom (predseda Rady CB v ČR) a s celou Radou o tom, čo môžeme a musíme spraviť, aby spoločná existencia mala nejaký zmysel. Ozývajú sa hlasovia: budme spolu, ale nech to nie je iba nostalgia nad spoločnou minulosťou. Čo robiť? Po ruke je hned jedna ponuka –spomínali to aj diskutujúci v nedávnej besede v Dialógu: treba sa naplno venovať oblasti vikariátu. Mne sa zdá, že aj my by sme vedeli urobiť niečo, čo by prepájalo vikariáty v obidvoch krajinách, aby naši

vikári sa chodili trochu pozrieť do Čiech a naopak. Tie snahy o rozdelenie určite pramenia aj z toho, že sa rozdelila republika, ale určite to súvisí aj so situáciou, ktorá vládne vnútri českej a vnútri slovenskej časti cirkvi.

Nerobia sa vo vzájomných vzťahoch chyby, ktorých následkom je neochota byť spolu?

Tých faktorov je asi opäť viacero. Ja zatiaľ úplne všetko nezachytávam. Faktom je, že celá komunikačia začína komunikáciou medzi predsedami Rád a je zjavné, že medzi nimi bolo a je isté napätie. A určite chyba nie je len na slovenskej strane, hoci sa to dosť všeobecne pošuškáva. Nemožno napríklad organizovať spoločnú

akciu (a je v podstate jedno akú) a predložiť svoje témy, bez toho, aby sme ich v príprave nepreročovali s druhou stranou. A keď ich tá neprijme, je zle...

Čo hovoríš na články O. Garaja o Neokalvinizme v CB, ktoré sme uverejnili v Dialógu. Možno ako podnet na diskusiu. Až na dva ohlasy, ktoré sme uverejnili, som zožal, čo som nesial... a nevedel som, či som v krčme alebo v cirkvi... Zrejme sa s problémom, ktorý priniesol dosť svojráznym spôsobom O. Garaj, stretneš...

To je jeden, povedal by som, z kľúčových bodov a príčin toho napäťia, ktoré v cirkvi zažívame. Povedal by som k tomu len

dve poznámky, pokiaľ ide o Ondreja Garaja. To s čím prišiel nie je len o teologickej pohľade. Je to zviazané s minulosťou, so vzťahmi v Levickom zbere medzi Ondrejom a Števom Evinom (končiacim predsedom RCB). To je jedna rovina. K otázke kalvinizmu/neokalvinizmu v cirkvi: my sme mali stretnutie s českou Radou a tam brat Roman Toušek povedal zhruba toto: „My sa snažíme v cirkvi to robiť tak, že človek môže byť neokalvinista, môže byť arminián, môže byť pietista, ale len v rámci toho, čo naše vyznanie a duchovné zásady umožňujú. Problém nastáva vtedy, keď nejaký konkrétny človek povie: bud' je to takto, alebo to nie je pravda. Keď niekto začne niekoho obviňovať z neokalviniz-

mu, alebo niečoho iného, a pri tom zastáva svoj názor, o ktorom tvrdí, že len ten je správny, a len tak sa to má robiť v rámci Cirkvi bratskej a nijak inak, tak to je problém.“

Nejde tu len o neokalvinizmus, týka sa to napríklad aj citlivej otázky uplatnenia žien vo vedení cirkvi. Veď naše dokumenty umožňujú, aby žena bola v staršovstve, aby bolo možné ju zvoliť aj do Rady. O tom, či bude alebo nebude zvolená, rozhodujú ľudia v zbere či na konferencii. Ale akonáhle začneme zastávať a presadzovať názor, že iba muži a nijak inak to nemôže byť, tak je opäť problém. Ja som toho názoru, najmä vzhľadom na to, v akej sme situácii, aby sme nechali zborom voľnú ruku. Keď veria tomu, že žena môže zastávať funkciu vo vedení zboru, nech im to je umožnené. Keď chcú delegovať ženu do Rady, nech delegujú. A keď majú v inom zbere iný názor, nech ho uplatňujú. Ale nesmieme pripustiť situáciu, že v celej cirkvi, vo všetkých zbroch to môže byť iba tak alebo iba onak.

Nuž, niet ti čo závidieť a bude treba vela modlitieb, pokory a trpežlivosti pri plavbe týmto rozbúreným minijazierkom zvanom Cirkev bratská. Čo na to tvoja manželka Monika?

Určite by som do toho nešiel, keby Monika... dokonca keby bola iba neutrálna, tak by som povedal - nie. Ona má v sebe niečo také, čo sa dá nazvať slúžiace a líderské zároveň. Ona tiež vidí, čo sa deje a povedala: Chod do toho a uvidíš, čo sa stane. Takže ja mám doma plnú podporu. Ale či ma to nakoniec nezomelie, to dnes neviem povedať. Tiež som len človek a hovoria, že pomerne citlivý, a tak sa môže stať, že po pári rokoch si poviem, že toto už nedávam... Opakujem - nie som úplne neskúsený, prežil som pári rokov v Rade a musím povedať, že na väčšine vecí sme sa zhodli. No boli aj problémy, kde roz-

hodol jeden hlas. A ja sa modlím a dúfam, že v Rade sa nebude musieť rozhodovať hlasovaním, ale konsenzom. Nemôžeme sa sporíť o najzákladnejších pilieroč evanjelikalizmu, alebo rozdeliť sa na otázke, či žena môže byť v staršovstve, alebo nie, alebo či sme viac kalvinistickí alebo arminiánski, tak to sa mi zdá, že je až diabola práca.

O tom, čo príde, môžeme naozaj iba teoretizovať a modliť sa, aby naozaj zostali bez diskusie zachované piliere – mantinely a v rámci nich sloboda, ktorá nerozdelí, ale naučí nás vedla seba žiť. Posledná otázka: uvažoval si o tom, čo spraviš prvé alebo hned na začiatku svojho mandátu?

Ja som základy svojej stratégie povedal vo svojom kandidátskom predstavení (ľudia si to mohli prečítať aj v Dialógu), ale asi jedno som nepovedal. Možno len preto, lebo to považujem za samozrejmosť: môj život ako aj životy kazateľov (a všetkých ostatných v cirkvi) musia vychádzať z hlbokejho osobného vzťahu s Bohom. Keď toto nebude, tak neviem, či sa dá viesť cirkev a byť v cirkvi len na základe čohosi naučeného.

Ale budem aj konkrétnejší: Môj plán alebo zámer je žiť dobrý a kvalitný vzťah s členmi Rady, aby sme dobre nastavili veci hned od začiatku. Celkom určite budem navštevovať zby a do tej miery, do ktorej sa bude dať sa chcem starat o kazateľov, lebo sa mi zdá, že po tom niektorí volajú, ale predovšetkým chcem pomôcť vytvoriť normálne, obyčajné vzťahy. My často šermujeme s teologiou, ale neberieme ohľad na vzťahy. A potom je to zložité, potom sa bijeme o pravdu, ale pritom každý z nás prežíva svoje denodenné zápasiny, ktoré sú zložité. No a po tretie: celkom určite jedna z prvých ciest bude do Prahy, aby sme spoločne rozmyšľali, ako nastaviť česko-slovenské vzťahy, aby to bolo na prospech obidvom časťiam cirkvi. ■

PRÁZDNIKOVÉ SNY O JEDNOTE ABY SME JEDNO BOLI...

MILAN MITANA

(Kázeň zaznala v rámci cyklu kázní Prázdninové sny
v zbere CB na Cukrovej v Bratislave.)

¹⁷ Posväť ich v pravde; twoje slovo je pravda! ¹⁸ Ako si ma ty poslal do sveta, tak som ich aj ja poslal do sveta. ¹⁹ A posväčujem sa pre nich, aby aj oni boli posvätení v pravde. ²⁰ Neprosím však len za nich, ale aj za tých, ktorí skrže ich slovo uveria vo mňa; ²¹ aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet veril, že si ma ty poslal. ²² A slávu, ktorú si dal mne, dal som ja īm, aby boli jedno, ako sme my jedno – ²³ ja v nich a ty vo mne, aby boli tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal a zamiloval si si ich tak ako mňa (Jn 17, 17 – 24).

¹ Preto vás napomínam ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili, ako je hodné povolania, ktorým ste boli povolení, ² so všetkou pokorou, miernosťou a trpezlivosťou, znájajte sa navzájom v láske. ³ Usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja. ⁴ Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj boli povolení k jednej nádeji svojho povolania. ⁵ Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst, ⁶ jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, skrže všetkých a vo všetkých (Ef 4, 1 – 6).

Dnes budeme v našich letných prázdninových zamyseľniach pokračovať snívaním o jednote cirkvi. Začнем však dvoma otázkami na vás všetkých, a potom sa pokúsim opísat, akým spôsobom sa tých otázok dotýka apoštol Pavol.

Predpokladám, že každý z nás kresťanov – aspoň teoreticky – verí v akúsi zdravú jednotu cirkvi. Prvá otázka, s tým spojená, je teda: prečo je cirkev nejednotná? A čo konkrétnie jednotu ohrozenie?

Ono akosi bezpečnejšie, resp. teoretickejšie by bolo rozprávať o tej veľkej, celosvetovej, ekumenickej jednote. No ja myslím teraz konkrétnie na jednotu zboru, napríklad tohto bratislavského, či toho nášho jurského.

Otázka druhá: Čo teda môžeme urobiť preto, aby sme udržiavalí a posilňovali cirkevnú – zborovú jednotu medzi nami?

Pozrieme sa teraz spolu na 6 veršov z úvodu 4. kapitoly listu apoštola Pavla kresťanom v Efeze (vid' hore).

Text, ktorý som vybral, podobne ako viaceré pasáže v tomto liste, sa začína slovíčkom PRETO. Spätným chodom zistíme, že aj toto PRETO vyplýva z úvodu listu. Pavol jednoducho na začiatok povie

niečo klúčové, a potom to rozvedie ďalšími úvahami, ktoré sa začínajú slovíčkom preto. Preto, preto, a preto, a preto...

Teda Pavol v úvode v mohutnej doxológií (oslanej pasáži) hovorí o tom, ako nás Boh Otec v Kristovi požehnal všetkým duchovným požehnaním, a ako si predsa vzal v Kristovi, ako v Hlave, zjednotiť všetko, čo je na nebi, aj čo je na zemi; a ako nás zapečatil Duchom Svätým ako závdavkom večného dedičstva. (Všimnime si tú trojčitosť.)

Individuálna spása v Kristovi; duchovné požehnanie, ktorým je zahrnutý jednotlivec – je zároveň potom aj základom pre jednotu spoločenstva, jednotu v rozmanitosti.

Pavol vyzýva kresťanov v Efeze, no i nás veriacich v Bratislave o 2 000 rokov neskôr, aby sme chodili v súlade s týmto slávnym Božím zámerom, aby sme, ako hovorí prvý verš, žili hodné povolania, ktorým sme boli povolení. Treba povedať, že v Efeze malo toto všetko ešte aj významný kontext novo vznikajúcej jednoty v Kristu a v cirkvi medzi Židmi a pohanmi.

Od druhého verša 4. kapitoly sa potom Pavol dotýka tých mojich otázok, ktoré som položil v úvode. Vo verši 2 menuje v podstate päť charakteristik, ktoré sú pre vzájomnosť a jednotu klúčové.

Pokora a miernosť

Začína dvoma slovami, ktoré sa prekrývajú: to prvé je: pokora (iné preklady: skromnosť, miernosť), a to druhé miernosť (iné preklady: jemnosť, láska, vost).

Tým slovom *tapeinotes* skromnosť sa v staroveku opovrhovalo. Bolo spájané so slabosťou otrokov. No práve Kristus sa stal skvelým príkladom toho, že skromnosť, pokora, miernosť a jemnosť sú vlastne silou, ktorá hovorí o kontrole nad sebou samým, o nesebeckosti, o vyzdvihovaní iných a nie seba samého. Teda väčšiu jednotu spoločenstva uvidíme vtedy, ak v jeho strede budú vládnuť pokora, miernosť, láska, vost.

Tretie a štvrté slovo tiež – zdá sa – súvisia. Trpezlivosť a znašanlivosť. Pri týchto dvoch slovách úplne jasne vnímame ten vzťahový presah. Byť trpezlivým s inými, znášať iných. Keď vratí iných, tak tým myslí naozaj iných – nie podobných, nie takých, ktorí mi vyhovujú, nie takých, ktorí majú podobné názory na spiritualitu, teológiu, výchovu

detí, správcovstvo peňazí či liturgiu bohoslužby. Nie takých, s ktorými sa mne osobne добре rozpráva. Nie takých, ktorí majú podobnú osobnosť, ako mám ja. Myslí tým naozaj iných.

Trpežlivosť a znášanlivosť

sú znakmi vnútornej zrelosti, resp. nezrelosti kresťana, čo sa napokon prejaví aj v živote jednoty či nejednoty zboru.

Číta som práve knihu od Ludovíta Fazekaša. On píše: „Cím je však kresťan v skutočnosti, to sa neukáže vtedy, keď sa modlí a číta Bibliu, ale keď žije s inými v spoločenstve.“

Láska

No a napokon, tou piatou Pavlom spomenutou charakteristikou je láska. Pavol použil slovo *agapé*, teda Božia láska. Máme sa znášať navzájom v Božej láske. To je výzva ako hrom! Nielen tak, že... no dobré... nejako ťa znesiem, nejako ťa v tú nedele budem tolerovať, aj keď mi vlastne lezieš na nervy. Znášajte sa navzájom v Božej láske!

No a už tu by sme my, ktorí poznáme realitu cirkvi, povedali, že toto by aj stačilo. Ved' už toto je taká výzva, že s ňou máme čo robiť do konca života. Byť miernym, pokorným, láskavým, trpežlivým, znášanlivým, milujúcim. Ale Pavol pokračuje vetou:

Usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja.

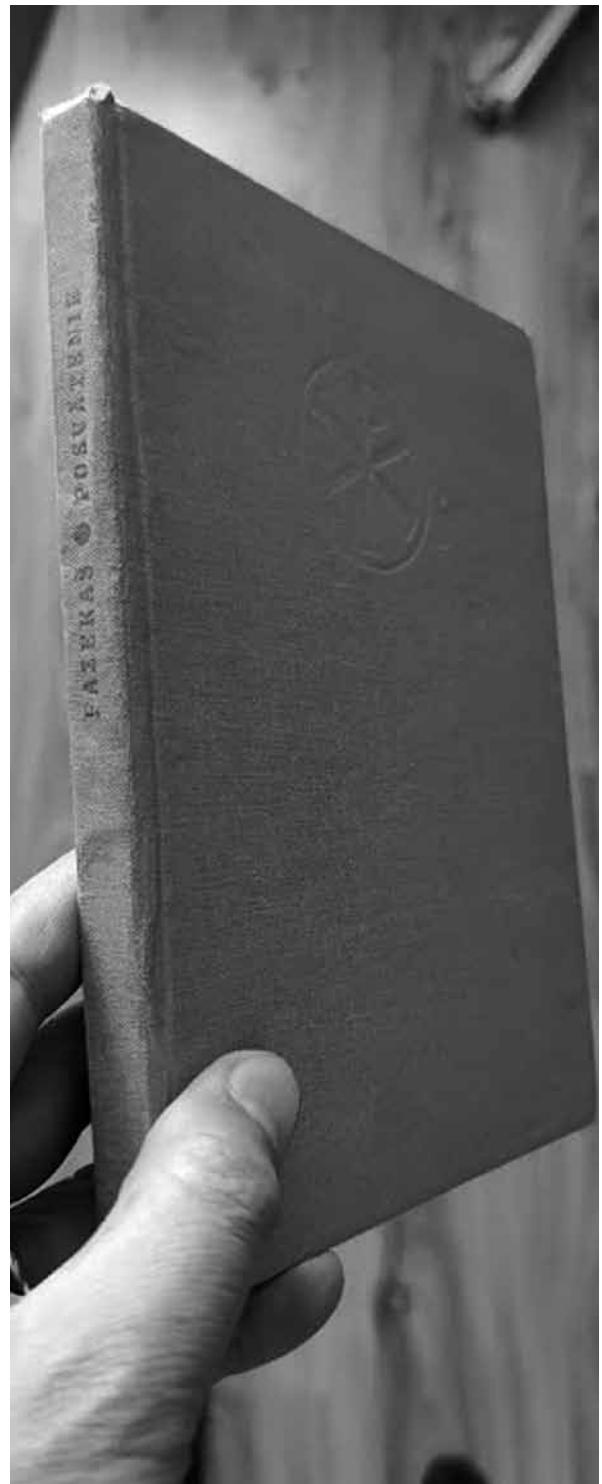
To slovo *spoudazontes* (usilujte sa) hovorí: Budete horliví, (v angl. *zealous*), učiníte všetko, čo môžete, čo je vo vašich silách..., aby ste zachovali jednotu Ducha vo zväzku pokoja.

Ako píše Markus Barth: „Je veľmi ľahké presne preložiť nástojčivosť obsiahnutú v tomto gréckom slove. Nielen náhlivosť a horlivosť, ale plné úsilie celého človeka, vrátane vôle, citu, rozumu, fyzickej sily a plného postoja. Rozkazovací spôsob príčasťa v gréctine vylučuje pasivitu, kvietizmus, postoj „však uvidíme“ alebo usilovnosť zmierneného príliš voľnou rýchlosťou. Iniciatíva patrí tebe! Urob to teraz! Mysli to vážne! Ty to musíš urobiť! Myslím to vážne. Taký je tón verša 3.“

Jednota Ducha

Teda, každý z nás má proaktívne urobiť všetko preto - a to nie je možnosť, ale príkaz - aby bola zachovaná jednota Ducha vo zväzku pokoja. Ako často myslíme a konáme horlivu v mene jednoty a pokoja? A ako často naopak bojujeme v mene svojho ega za tú svoju pravdu, svoj pohľad na vec, svoje práva? Mám na mysli práve situácie, ktoré nás trápi, bolia, kde sa cítíme zranení, sklamaní, neprávom obvinení? V momentoch, keď sme presvedčení, že nám tí druhí krividia a vidia veci skreslene?

Dá sa to vlastne otestovať tiež cez tie pavlovské kategórie. Zostávam v daných situáciach tichý, pokorný, mierny, trpežlivý s inými, znášanlivý v láske? Alebo som naopak nepokojný, hlasný, presadzujú-

ci sa, rýchly k hovoreniu, mysliaci si vnútri o tých iných, že sú neznesiteľní? Ako často sa stáva, že sme ochotní a schopní v pokojnom a zmysluplnom dialógu diskutovať v láske aj o tých skutočnostiach, ktoré nás rozdeľujú?

Dlho som o tejto téme premýšľal. A musím povedať, že aj ja v tomto zlyhávam a mám veľké rezervy. Keď

POSVÄTENIE AKO BOHOSLUŽBA VŠEDNÉHO DŇA

LUDOVÍT FAZEKAŠ

1981

VYDALO PREDSEDNÍCTVO CIRKVI BRATSKÉJ NA SLOVENSKU,
BRATISLAVA, V CIRKEVNOM NAKLADATEĽSTVE, BRATISLAVA

príde k nejakej – v tomto smere – emocionálne veľmi ľažkej situácii, tak niekedy dám prednosť tomu „však uvidíme“ či vlastnému bezpečiu. Ja väčšinou nevybuchnem. No mám iné stratégie. Nechcem byť ohrozený, zranený. Nechcem riskovať konflikt, nepochopenie, videnie vlastného zlyhania. Aj mne ako pastorovi niekedy chýba to *spoudazontes* – tá sice tichá a mierna, ale horlivosť a proaktivita k zahovaniu jednoty Ducha vo zväzku pokoja!

Po tento tretí verš akoby Pavol hovoril o realite cirkvi, ktorú vidí a zažíva na vlastné oči. Od 4. po 6. verš potom vnímame niečo iné. Deklaratívne posmenuje jednotu tak, ako je Bohom zamýšľaná.

Sedemkrát povie, že niečo je v jednote:
Jedno telo, jeden Duch, jedna nádej, jeden Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých.

Teda, ak by sme tie slová preskupili: jeden je Otec, jeden je Pán (Kristus), jeden je Duch. Zasa trojčitosť jednoty.

No a jedna je viera, jedna nádej, jeden krst a jeden telo, teda cirkev.

Takže na jednej strane Pavol tvrdí, že je jeden Boh, jedna cirkev, jedna viera, no a na strane dru-

hej prikazuje: urobte všetko pre zachovanie jednoty Ducha vo zväzku pokoja.

On si je vedomý toho rozdielu medzi ideálom, ktorý je Bohom daný a stanovený a medzi realitou života cirkvi tu na zemi.

Mám rád tie vzácné chvíle, keď máme v zbere krst. Bohoslužby s krstom vždy akoby nanovo zjednocujú spoločenstvo viery. Vždy je to akoby priponienka tej Bozej vízie komunikovanej Pavlom – jedna viera, jeden krst, jedna nádej, jedna cirkev, a to všetko vďaka jednému Bohu Otcovi, Synovi a Duchu Svätému!

Keby sme mali viac času rozprávať aj o nasledovných veršoch zo 4. kapitoly, zistili by sme, že Pavol jednotou nemyslí uniformitu, a skutočne si uvedomuje rozdielnosť a rozmanitosť. Hovorí totiž o rôznosti darov, o Božom ustanovovaní do rôznych služieb, čo však má znova viesť k dielu služby, k budovaniu cirkvi a jednoty, k rastu v láske v Toho, ktorý je Hlava, teda v Krista.

Pavol napríklad píše, že mierou dospelosti je plnosť Krista! Teda, ak jednota nemá zostať iba prázdninovým snením, tak cesta k nej je práve v tom, čo symbolizuje krst – v zomieraní seba ako starého človeka a v raste Krista v nás tak, aby sme sa aspoň blížili k dospelosti, teda k plnosti Krista v nás. To je veľmi silné vyjadrenie. Úplná dospelosť rovná sa plnosť Krista v nás!!!

Ludovít Fazekaš používa tiež pekný obraz – citujúc teologa Tersteegenu – keď hovorí o tom, že: „Kresťanský život je ako kružidlo, ktorého vnútorné rameno je pevne zakotvené v Pánu Ježišovi a vonkajšie rameno robí kruhy vo svete. Je zle, keď sme otvorení pre svet a vypadneme zo Stredu, alebo keď oboma ramenami stojíme v Strede a nedostaneme sa do sveta“.

A ja k tomu dodávam v súvislosti so spoločenstvom, že tie individuálne kružnice rysované tým vonkajším ramenom by mali vytvárať nejaký spoločný obrazec spolu s tým inými kružidlami. Nemali by sme sa snažiť nasilu prekreslovať obrazce iných, skôr ich dopĺňať. A už vôbec by sme sa tými vonkajšími ramenami nemali biť o priestor na papieri, ale skôr podporovať to, aby tí s vnútorným ramenom pevne ukotvení v Kristovi, mohli kresliť ich obrazce tak, ako najlepšie vedia a môžu.

Záver

Verím Kristovej modlitbe za jednotu nás v Ņom, aby svet mohol poznať a uveriť v Noho i pavloskej vízii jednoty Ducha vo zväzku pokoja. Verím im napriek svojej obmedzenosti – intelektuálnej, empatickej, vzťahovej, kognitívnej, pretože hovoríme o Písme, o Slove Božom. A verím tiež, že spolu ako zbor ako cirkev sa budeme usilovať urobiť všetko pre lásku a jednotu. Tak nech je nám trojediný Boh pri tom našom zborovom kráčaní milostivý. Nech nejde len o prázdninové snenie, ale o realitu života. ■

LETNÉ TÁBORY

Cirkvi bratskej

(VeDeLePo, Opál Camp, Anglický tábor)

O TÁBORE, KDE VLÁDNE POKOJ

Opäť po dvoch rokoch prechádzame autom dedinou Bystrá v Nízkych Tatrách a smerovky nás vedú k penziónu Bystrina. Zažívam svoje malé dejavy. Jednak sa VeDeLePoCiBr koná na rovnakom mieste ako pred dvoma rokmi, jednak sa mi vracajú táborové spomienky.

Text EVA BECHNÁ, foto LUBO BECHNÝ

Boli časy, kedy som chodila na pobytové aj denné tábory pravidelne každé leto. Teraz si už dávam akýsi „táborový dôchodok“. Fungujem ako táborová vedúca „v zálohe“ a v malej miere musím do tohto sveta vždy nahliadnuť. Z dôb kedy som bývala vedúcou VeDeLePoCiBr mám množstvo skvelých priateľov po celom Slovensku. A priateľstvá treba rozvíjať.

Asi už nie je veľa tých, čo by nepoznali skratku **VeDeLePoCiBr**. Skrýva sa za ňou **Veľký detský letný pobyt Cirkvi bratskej**, teda celoslovenský detský tábor, na ktorom sa spoločne zúčastňujú všetky zbory Cirkvi bratskej. Koná sa každé dva roky od roku 2007, čiže tento rok už deviaty ročník. Jediní traja táboroví mohyčáni, ktorí sú zúčastnili poctivo všetkých deviatich táborov sú: Stano Mores a Janko Juritka zo Žiliny a Marcelka Beňová z Bardejova. Ostatní vedúci sa rokmi rôzne striedali, pričom každý, kto okúsil, zostal vždy niekoľko rokov. Je to jedinečný zážitok pre deti aj dospelých. Deti od Michaloviec po Bratislavu môžu spoločne vyrastať a do dorasteneckého či mládežníckeho veku prichádzajú ako starí známi. Na táboroch získavajú cenné skúsenosti, mnohé

sa nevedia dočkať, kedy budú môcť slúžiť ako „pomocní“ vedúci a neskôr už riadni vedúci.

Keď parkujeme z druhej strany penziónu, nikoho nevidíme, zato počujeme. Radostný hurhaj 88 detí a 39 vedúcich, ten má veru grády! Uprostred malej lúčky pri penzióne, kus za dedinou, nikomu neprekáža. Moderné deti z mesta konečne odhodia mobily a tablety a poriadne sa vybehanajú a vykričia na čerstvom vzduchu. A v Nízkych Tatrách je pre nich raj.

Tiberia

Každý tábor má svoju nosnú tému. Od tej sa odvíja vyučovanie a ďalšie programy. Toho roku si organizačný tím vybral príbehy Pána Ježiša, ktoré sa odohrávali v blízkosti Tiberiadskeho mora, keď Ježiš prechádzal Galileou a vyučoval. Tému prednáša Filip Pangrác, momentálne kazateľ v Bardejove a Vranove. Každý tábor, aj keby sa venoval starozákonným postavám, je kristocentrický. Detom sa hravou a priateľnou formou snaží odovzdať evanjelium. A napriek tomu, že ide o veľkú skupinu poslucháčov, vedúci si nájdú spôsob, ako sa venovať individuálne každému jednému dieťaťu.

Vyučovanie prebieha v rámci večerného programu. Kúsok po kúsku im rečník predkladá celý príbeh. Hneď ďalší deň doobeda sú deti rozdelené do menších skupín podľa veku, a tam s nimi vedúci znova preberajú tému z posledného večera. Deti majú možnosť sa pýtať, vyjadriť svoje pochybnosti a otázky, vedúci majú spätnú väzbu, či deti rozumejú a ako celý príbeh vnímajú. Môžu byť osobní a vysvetliť deťom praktické aplikácie biblických príbehov v ich vlastnom živote. Okrem toho má každú izbu či chatku na starosti ďalší vedúci. Ten ukladá deti večer spať, modlí sa s nimi a znova vie veľmi osobne reagovať na všetko to, čo deti počas dňa zažili.

Opýtala som sa **Filipa Pan-gráca**, či by mi vedel povedať viac o téme, ktorú deťom prednáša. Nech si vieme urobiť lepšiu predstavu:

„Keďže máme takú rybársku tému, rozmyšľame nad tým, čo potrebujú počuť rybári o Bohu, o Pánu Ježišovi. Ako prichádzza Ježiš k rybárom a volá ich, aby boli rybári ľudí. Čo to znamená, ako to majú robiť, ako majú pozývať do Nebeského kráľovstva. Ale aj aké je to Nebeské kráľovstvo a kto v tom všetkom je Ježiš. Postupne preberáme všetky biblické príbehy, ktoré sa odohrávajú pri Tiberiadskom mori. Prvý večer sme hovorili o tom, ako Pán Ježiš povolal k sebe rybárov a ponúkal im, že z nich urobí rybárov ľudí. Ďalej som prezentoval príbeh o búrke na mori, ktorú Pán Ježiš utišuje. Neskôr sme hovorili o tom, ako sa Pán Ježiš stará o všetkých tých, ktorí prídu ku nemu. Lieči ich a nasycuje. Posledné večery budeme pokračovať o tom, ako Pán Ježiš odpúšťa hriechy a uzdravuje a na koniec ako dáva za nás svoj život. Každá z tých tem je spracovaná tak, aby deti lepšie poznali Pána Ježiša. Tiež chceme, aby si deti uvedomili, že sa ich to osobne dotýka. Aby rozmyšľali nad tým či aj oni chcú alebo nechcú byť súčasťou Božieho kráľovstva. Či chcú, aby Pán Ježiš bol aj ich kráľom.“

A keďže sa téma Tiberiadskeho mora prenáša aj do ostatných programov, deti sú tento rok galilejskí rybári, ich tímy sú jednotlivé posádky lodí a spoločenská sála je celá vyzdobená rôznymi sietami a rybárskym náčiním. Tiberiadske more tu nemajú, ale aspoň bazén. A hlavný vedúci Slavo Krupa? Ten sa vraj volá Moby Dick, podľa príbehu o bielej veľrybe.

Tábor robia ľudia

Každý tábor má svoju atmosféru a tú robia ľudia. Ako prichádzame doprostred rôznych hier, postupne stretávame jednotlivých ľudí. Vedúcich aj deti. Deti už všetky nepoznám, ale organizačný tím je

ako moja rodina, s ktorou sa teraz vídame pomenej, za to máme množstvo spoločných zážitkov.

Hneď prvého stretávam hlavného vedúceho **Slava Krupu** z Hermanoviec. Pred dvoma rokmi prevzal organizáciu a vedenie VeDeLePoCiBr z rúk Dáši Danelovej. Hoci stojí vo vedení iba druhýkrát, je už dlhoročný ostrieľaný vedúci a táborov zažil a organizoval neúrekom. Pochvaľuje si, že všetko prebieha štandardne, počasie im pomerne praje. Na tento týždeň boli hlásené viaceré dažde aj búrky, ale zatiaľ sa im pomerne vyhýbajú. Oproti minulému táboru zabezpečil penzióň obrovský stan, kde môžu prebiehať večerné programy. V budove chýba spoločenská sála, a tak by každý večer museli prestavovať jedáleň. Slavo ma zoznamuje s celým programom, vysvetľuje, ako to tu chodí.

A kúsok ďalej sa mi prihovorí **Stano Mores**, z nášho žilinského zboru. Dá sa o tomto tábore napísat vôbec niečo nové? Čo by si povedal, v čom je iný? „Na rozdiel od minulých táborov, tento jediný sa koná v rovnakom prostredí ako ten posledný. Predtým sa tábory konali vždy v inej chate, inom mieste.“ Ale Stano si pochvaľuje: „Je to veľká výhoda.“ Vedúci presne vedeli, kam idú, ako si môžu na plánovať program aj ostatné. To, že pribudol veľký stan, je len bonus.

„Včera sme boli na celodennej túre,“ dodáva Stano. A ja tuším, že v príprave túry má asi prsty spolu s **Jankom Juritkom**. Veď kto z táborníkov by nepoznal ich povestné túričky a nevedel si predstaviť Stanka vpredu s jeho klobúčikom! Ako radi ho deti vždy parodovali. Túričky, na ktorých sa občas blúdilo a po ktorých deti plakali. Ale už ani Stanko s Jankom nie sú ako bývali. Aspoň sa zdá, že deti sú zatiaľ v pohode a Stanko sleduje program z plastovej stoličky. Žeby ďalší kandidát na táborový dôchodok?

Janko Juritka k celej túre pridáva ešte príhodu navýše. Pri návrate do dediny dovolili vedúci deťom si nakúpiť nejaké maškrty v miestnej Jednote. Ako čakali pri Jednote, deti sa začali zabávať tak, že znáym gestom povzbudzovali okolo idúce autá k trúbeniu. Vodiči neuveriteľne pružne nabehli na túto hru, a tak dedina ozila zaujímavým happeningom. Autá, ktoré trúbia a obrovský kŕdel detí, ktoré sa z toho tešia, tlieskajú a radostne vykríkajú.

Nové tváre, nové posily

Aj medzi detmi viďim množstvo tvári a tváričiek, ktoré sú tu zrejme prvýkrát, ale tiež medzi vedúcimi. Z nášho žilinského zboru sme vyslali na poslednú chvíľu ako náhradníčku za iné choré dievčatko **Uljanku Jatsenko**, 8-ročnú ukrajinskú školáčku a tiež **Dianku Kucharíkovú**, ešte len 7-ročnú táborníčku. Dievčatám sa tu veľmi páči, Uljanka si pochvaľuje túru, vrah krásna príroda, videla lúčne koníky. Dianke sa ešte trošku cnie za mamičkou, ale inak sa tvári celkom suverénne.

Novou posilou tímu vedúcich sa toho roku stal **Juraj Klementovič** z Trnavy, inak pracujúci v kancelárii Rady Cirkvi bratskej. Na tábor sa vydal jednak so svojím synom, ale aj ďalšími zborovými deťmi. A hoci je to nová skúsenosť, bol už na mnohých táboroch. V Trnave zatiaľ skúšali hlavne dennú formu, ale časom, keď deti podrastú, sa možno pustia aj do tej pobytovej.

Ďalšími posilami „v zácviku“ sú **Terezka Kučerová** a **Nelka Petrová** z Banskej Bystrice. Obidve sú spolužiačky zo ZŠ Narnia. Terezka sa po prázdninách chystá do deviatej triedy, Nelka bude po kračovať na strednú školu. Na táboroch vyrástli ako deti, toho roku sa prvýkrát stali pomocnými vedúcimi. Je to akási prechodná forma pre staršie deti, ktoré sa učia pomáhať, ale ešte nemôžu mať plnohodnotnú zodpovednosť. Terezka si pochvaľuje, veľmi sa jej táto nová funkcia páči, je to celkom iné, ako keď bola obyčajným účastníkom. „Ako sa vám darí s mladšími deťmi? Poslúchajú?“ pýtam sa. „Sú veľmi milé. Páčilo sa mi, že v súťažiach nechceli vyhrať za každú cenu a dokázali prijať prehru.“ Tiež sa jej páči, že môže byť bližšie k dospelým vedúcim a lepšie ich spoznat. „Máš nejaký zaujímavý zážitok z tohto tábora?“ „Každý deň je zážitok,“ veľmi milo odpovedá.

Jeleň so zltymi očami

Stabilnou posilou na tábore je zdravotníčka **Andrejka Kurimská** z Prešova. Aj v civilnom živote je zdravotnou sestričkou, takže deti majú tu najlepšiu starostlivosť. Vďaka Pánu Bohu sa chorobnosť drží v priateľnej miere. „Často je to tak, že deti ani zdaleka nemajú takú veľkú ranu či úraz, len sa prosté potrebujú poštažovať, vyplakať a pomojkáť.“ Andrejka je tou teplou náručou, ktorá prijme každého a dokáže sa postarať o fyzickú bolest rovnako ako o boľavé srdiečko. Keď spolu hovoríme, deti práve s plnou vervou hrajú akúsi hru, kde sa veľa behá, naháňa a chytá, takže za pár minút prichádzajú prví „ranení“. Jednému stúpili na nohu, druhému na ruku a tretieho ktosi pichol do oka. Uplakané tváre sa nechajú utišiť, povfukáť, chvíľku posedia

ka je tou teplou náručou, ktorá prijme každého a dokáže sa postarať o fyzickú bolest rovnako ako o boľavé srdiečko. Keď spolu hovoríme, deti práve s plnou vervou hrajú akúsi hru, kde sa veľa behá, naháňa a chytá, takže za pár minút prichádzajú prví „ranení“. Jednému stúpili na nohu, druhému na ruku a tretieho ktosi pichol do oka. Uplakané tváre sa nechajú utišiť, povfukáť, chvíľku posedia

stranou od ihriska a o chvíľu už sú zasa plní energie.

Katka Števková z Levíc je na tábore druhýkrát, na starosti má diskusné skupinky najmenších detí a fotenie. Na tábore sa jej páči, je tu vrah pokoj. „Pokoj pri 88 defoch?“ čudujem sa. Ale Katka trvá na svojom. Ten pokoj, ktorý má na mysli, je o niečom inom. O tom, že tu všetci nažívajú v harmónii a láske, vzájomne si pomáhajú.

Marek Fiľakovský z Prešova chodí na tábor už od roku 2013. Väčšinou z celou rodinou. Na prvom tábore bola mladšia dcéra ešte len dvojročná, teraz už je pomocná vedúca. Marek ako voják má zvyčajne na starosti rozvíčku. Tie jeho sú povestné. „Počítáčové deti, doma sa nehýbu, žiadna milosť,“ smeje sa Marek. Vrah už po prvom dni mali deti svalovicu a po večerných Markových športoch za spali ako batolatá. Ale vo vyšportovanom tele bije dobré srdce. Marek bol vždy s deťmi dobrý kamarát a zvlášť chlapci k nemu vzhliadali. Teraz býva priamo na chatke s šiestimi najmladšími nezbedníkmi. Večer ich ukladá, dohliada na hygienu a spoločne si čítajú a modlia sa pred spaním. Chatka najviac ponorená do lesa však budí večer bujnú fantáziu. Raz, keď už Marek odišiel na poradu vedúcich pre-svedčený, že jeho zverenci dávno spia, prišla za ním delegácia so sťažnosťou. Vonku videli jeleňa so zltymi očami. Určite sa znova vráti a mohol by im ubližiť. Potrebujú silnú chlapskú ochranu. Marek musel obísť chatu, všetko skontrolovať a ešte dlho vysvetľovať, že žiadny jeleň sa nekonal.

Bolo by ešte dlho o čom rozprávať. A spomínať. Na medveda pri nočnej hre na Homôlke, na blázničné porady, kde vedúci od únavy zaspávali a padali zo stoličiek, na mladých vedúcich, ktorí o chvíľu pošľú na tábor vlastné deti, na nekonečné túričky, ktoré skončili úplne inde, ako mali a ešte všeličo iné.

Som vďačná Pánu Bohu, že som to mohla zažiť, že to môžu zažiť tiež aj ďalšie deti, ktoré vyrastajú v Božej blízkosti uprostred Božieho ľudu. Vďaka Bohu a vďaka všetkým, ktorí slúžia, ktorí obetujú osobný čas na Božie kráľovstvo. ■

OPÁL CAMPY 2023

NELA JUHAŠČÍKOVÁ, ANETA BREHUVOVÁ

Už 17 rokov robíme v Hermanovciach letné tábory, ktoré sme nazvali Opál Campy. Od začiatku nás formovali tri hodnoty: príroda, prieatelstvo a poznanie. Chceme zobrať mladých ľudí do prírody – do prostredia, ktoré je oddeľené od sveta displejov, do prostredia, kde sa dostanú mimo svoju zónu komfortu. Práve tam vzniká príležitosť pre zážitky a rozhovory, čo je živou pôdou pre vytváranie prieťiestiev. Príroda a prieatelstvá – to je priestor pre poznávanie svojich obmedzení, ale aj svojich obdarovaní. Svojej hriešnosti aj hodnoty, ktorú nakoniec v plnosti vidíme v evanjelii Ježiša Krista.

Predstavujeme vedúcich:

Vybrali sme štyroch vedúcich a každému sme položili tieto otázky:

- 1) Ako si sa dostať/a k tomu, že si sa stala vedúcim/ou?
- 2) Ako si vnímal/a Božiu pomoc pri tejto službe?
- 3) Na čo z tohto kempu určíte nezabudneš?

Chatková vedúca – Miška Borošová

(Chatkový vedúci sa stará o telesnú pohodu a duchovný rozvoj teenagerov, s ktorými je na chatke.)

1. Pred 3 rokmi sa jedno dievča z neveriacej rodiny obrátilo na Opál Camp. Chatková vedúca požiadala nášho kazateľa, či by sme sa jej mohli venovať v zbere. Keď sme rozbehli túto prácu s dorastom v našom zbere, videli sme, že Opál Camp je pre nich druhým domovom. V mojom srdci bola túžba byť s nimi aj v tomto prostredí, a tohto roku som z Božej milosti mohla byť na Opál Campe druhýkrát ako chatková vedúca.

2. Pred začatím campu ma Pán Boh povzbudzoval cez slová Žalmu 146, 5 – 6: *Blahoslavený ten, komu pomáha Boh Jákoba, kto sa spolieha na Hos-podina svojho Boha. On utvoril nebo, zem, more a všetko, čo je v nich. On zachová vernosť naveky.* Teraz, po kemppe vidím Božiu pomoc všade. Je úžasné vedieť, že slúžime veľkému a mocnému Bohu, ktorý sa skláňal k nám malým a biednym vedúcim. Stvoriteľ vesmíru, ktorý vytvoril aj prostredie Opál Campov, ako špeciálne miesto stretávania mladých ľudí s Ním samým. Každá jedna modlitba našich modlitebníkov, ktorí sa horivo za nás doma modlili ma dvíhalo. Božiu pomoc som mohla prijímať aj cez ostatných vedúcich na tábore. Keď som videla ako (aj keď sa nepoznáme veľmi dobre, pochádzame z rôznych zborov na Slovensku) nás Pán Boh zjednocoval, povzbudzoval, otváral naše srdcia k zdieľaniu a unikátnemu používaniu pri budovaní Svojho kráľovstva. Veľmi povzbudzujúce bolo vidieť ako odpovedá na modlitby – volania o pomoc aj počas tábora. Ako používal aj naše slabosti na to, aby štedro rozsieval aj do sŕdc, ktoré boli kamenné. S vďačnosťou v srdci vidím znova a znova verného Boha – Pána žatvy, ktorý nezanechá, ale pomáha a vystrojuje každého, koho do tejto služby povola.

3. Počas kempu som dostala správu z práce: „Modli sa, vezieme jedno dieťa do nemocnice.“ Pracujem v Evanjelickej špeciálnej materskej škole, kde mám príležitosť zvestovať evanjelium aj detom s rôznymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Keď som sa dozvedela túto správu, bola som úplne v šoku. Zavolala som si niektoré vedúce, aby sa išli so mnou modliť za celú situáciu. Keď sme sa tak modlili, prosila som Pána Boha, aby aj toto použil na dobré (aj keď som si to vôbec nevedela predstaviť). Keď dievčatá z mojej chatky videli, že sa niečo deje, prišli za mnou a povedali mi, že sa nemusím báť, pretože sa budú za to modliť. Keď som sa dozvedela, čo sa diaľo v práci aj v nemocnici, ostala som v nemom úžase. Keď som na ďalší deň mala s dievčatami chatkové stretnutie, rozprávali sme sa o téme žatvy – akú rôznu úrodu priniesli semienka zasadene v úrodnej pôde. Mohla som im hovoriť svedectvo ako sa toto malé dieťa zo škôlky modlilo za lekárov, aby ho uzdravili. Boh nielenže odpovedal na jeho modlitbu, ale dal mu do srdca taký pokoj, že to mohlo byť svedectvom aj pre rodičov toho dieťaťa. Na chatke som mohla sledovať ako Pán Boh evanjelizuje dievčatá aj cez toto malé dieťa, ktoré prijalo semienko viery do svojho srdca a ono v pravý čas mohlo priniesť úrodu. Pre dievčatá to bol silný moment, kedy si aj ony mohli uvedomiť, že Pán Boh dáva žatvu bez rozdielu na vek, múdrost, rodinu, pohlavie...

Hospodin otvára oči slepým, Hospodin dvíha skleslých, Hospodin miluje spravodlivých. (Žalm 146, 8)

Toto sú pre mňa nezabudnuteľné chvíle, keď môžem, byť pri tom ako Pán Boh otvára oči duchovne slepým.

Hlavný vedúci (náčelník) – Samuel Prištiak
(Hlavný vedúci sa stará o ostatných vedúcich, o plynulý chod programu a komunikuje s rodičmi.)

1. K úlohe vedúceho ako takej som sa dostal veľmi prirodzeným spôsobom. Na campoch som vyrazil a keď som mal 16 – 17 som dostal prvýkrát ponuku stať sa „pomocným“ vedúcim. Odvtedy som bol, až na jednu výnimku, stále aktivistom, teda som vytváral a organizoval aktivity. Rolu náčelníka mi riaditeľ campu Marek Jurčo ponúkal už viac rokov, ako aj mnohým ďalším vedúcim, ale vždy som bol nejaký viac potrebný ako aktivista. No tento rok sa to nakoniec podarilo, a tak som mohol zažiť atmosféru campu z novej perspektívy.

2. Najviac asi v takých hraničných situáciách, kedy vieš, že čokoľvek by sa mohlo pokaziť a mohlo by to mať fatálne následky, ale Boh nás prosté už 17 rokov chráni. Samozrejme, že aktivity, ktoré robíme sa snažíme zabezpečiť čo najlepšie, ale stať by sa mohlo čokoľvek. Ak by to bolo len o náhode, tak Opál Camp už možno ani neexistuje.

3. Ponožkový súboj bol zážitok. Netušil som akí agresívni niektorí účastníci dokážu byť. A myslím to v dobrom.

Tímová vedúca – Kika Široká

(Tímový vedúci sa stará o jeden súťažný tím, s ktorým chodí na rôzne aktivity.)

1. Na Opál Camp chodím už od svojich 14 rokov a tento rok mi prišlo milé pozvanie od vedúceho Mareka Jurča, že či by som to nechcela vyskúšať aj ako vedúca. Veľmi ma to potešilo a s radosťou som to prijala.

2. Božiu pomoc som najviac vnímala keď som potrebovala nájsť správne slová, ktoré treba hovoriť deťom. Či už to bolo cez ostatných vedúcich, alebo som prosté cítila, že toto by som mala povedať. Vtedy som sa naozaj cítila tak, že Boh je so mnou a pomáha mi.

3. Je veľa silných momentov a zážitkov, no na čo určite nezabudnem bude ten pocit, že som mohla byť užitočná. že som mohla posúvať evanjelium deťom a zároveň ho zažívať sama odznova. Takisto ma veľmi tešilo, že deti ma mali radi a doteraz sa mi ozývajú.

Aktivista – Juraj Sabol

(Aktivisti sa starajú o súťaže a aktivity počas celého tábora.)

1. Letné kempy sú súčasťou môjho života už mnoho rokov. Veľa som cez ne prijal a chcem odovzdávať to požehnanie ďalej. Opálovským aktivis-

tom som bol prvýkrát, ale myslím si, že nie posledný.

2. Úlohou aktivistov je dať účastníkom výzvy ktoré ich postavia mimo zóny komfortu najmä fyzicky a psychicky. Niekoľko je ľahšie určiť, čo je cez čiaru tak akurát a čo príliš. Pán Boh stál pri nás i účastníkoch a sme za to veľmi vdăční.

3. Nezabudnem na výrazy tváre tých, ktorí sa odvážili na „jump“.

Predstavenie ďalších Opál Campov

Okrem denného tábora sme na začiatku leta robili 5 táborov a z každého vám teraz ponúkame krátku autentickú správu od jedného z vedúcich, ktorý tam bol.

OC Pro (16 – 18 rokov)

Opál Campy 2023 mali slogan „málo-viac-najviac“. V tomto duchu sa niesol systém aktivít, kde táborníci mohli pred každým súťažením investovať „málo zrniek“, ktoré na začiatku dostali a za každú výhru získať viac. Táto téma investovania zasahovala aj ranné stíšenia a večerné témy. Rozoberali sme podobenstvo rozsievača z evanjelia podľa Marka. Večerné témy viedol kazateľ Petr Kučera, ktorý nám jednotlivé pôdy priblížil vo forme skutočných príbehov ľudí, s ktorými sa vo svojom živote stretol. Počas týždňa zároveň padli tri výzvy, pri ktorých mali táborníci príležitosť reagovať na Božieho Dušu, ktorý k nim hovoril, a to cez modlitbu, ticho a samotu, či rozhovor s vedúcim 1na1. Mladí prichádzali na výzvy a túžili po zmene vo svojich životoch. Ranné stíšenia na chatkách potom nadvázovali na pôdu z večerného programu, kde sme hovorili o praktických radách a tipoch, ako premeniť danú pôdu na pôdu úrodnú. Pán Boh skutočne konal a mohli sme sa stať svedkami prebudenia medzi mladými.

Kristína Juhaščíková Prištiaková

OC Teen 1 (13 – 15 rokov)

Leto bez Opál Campu si už neviem ani predstaviť. Je pre mňa vzácne a povzbudzujúce sledovať, ako sa počas týždňa budujú a upevňujú vzťahy nielen medzi sebou navzájom, ale aj s Pánom Bohom a inak to nebolo ani teraz. Aj počas toho týždňa sme mohli vidieť ako Boh koná a že On aj naše slabosti používa na to, aby sa oslávil a ukázal, že On to má v rukách a nakoniec sa stane Jeho vôľa tak, ako chce On a nie podľa nás a našich predstáv. že On spája a otvára naše srdcia. Bol to intenzívny týždeň počas ktorého sme bojovali a prekonávali sa. Nebol ideálny a nešiel vždy hladko, no o to viac sme zo seba mohli mať dobrý pocit, že sme to zvládli (ak sme to zvládli), alebo to aspoň skúsili.

Téma o 4 druhoch pôdy prinášala pohľad a sebareflexiu na náš život a na to, aká pôda je naše srdce. Cieľom nebolo zahanbiť nás, ale ponúknut nám nádej, že hoci má naše srdce rôzny druh pôdy,

stále tu je šanca a možnosť pre každého jedného z nás na to, aby niečo s tým spravil, aby sme boli zachránení.

Bolo a je pre mňa povzbudením sledovať a uvedomiť si to, že nikdy nie sme sami, ale môžeme sa podporovať a držať navzájom ako Božie deti, ktoré si pomáhajú a bojujú spoločne. Lebo čimkolvek si prechádzame nemusíme si tým prechádzať sami, lebo nielenže máme Boha, ale aj seba navzájom.

Kristína Rudá

OC Štart (10 – 12 rokov)

Ked' sme tento školský rok ukončovali dorast slovom o duchovnom boji z listu Efežanom, ani som nepomyslela nato, aké to bude aj pre mňa aktuálne. Na Opále som mala byť v kuchyni a tiež mať jednu tému spojenú s výzvou k nasledovaniu Pána Ježiša. Týždeň pred Opáлом som mala zdravotné ťažkosti a začala som vnímať, že niekomu sa to, čo robíme ne páči. Pokračovalo to aj na Opále, ked' v prvý aj druhý večer začalo pršať práve vtedy, ked' rečníci chceli tému ukončiť rôznymi výzvami do života mladých. To ma už spolu s mojím zdravotným rozpoložením viedlo k otázkam i pochybnostiam, ako sa toto môže diať. Kde si Pane? A práve vtedy prišla odpoveď a ako by som to celé z milosti Božej pochopila. Ako kolvek to navonok vyzeralo, Pán Ježiš je Víťaz. On zvrchovanevládne nad každou okolnosťou a k záchrane tých vzácnych duší nepotrebuje naše veľké a silne výzvy. Nanovo ma povzbudilo vedomie, že On nikdy nestratil kontrolu nad celým kempom a naopak každú, aj tu ľudsky nevhodnú okolnosť použije na naplnenie svojho zámeru. Vtedy som sa prestala báť toho, ako to všetko dopadne. S Ním, vždy len víťazne. Reakcie detí na Božie slovo, toto slávne víťazstvo len potvrdili.

Maja Krupová

OC Teen 2 (13 – 15 rokov)

Opál Camp Teen 2 priviedol na táborisko Opál 29 dorastencov vo veku 13 – 15 rokov. Modlitbou mnohých z nás bolo, aby aj za ten krátky čas vznikla komunita, v ktorej bude cieľná jednota – ako medzi účastníkmi, tak aj vedúcimi a nakoniec aj medzi týmito skupinami. Táto túžba sa naplnila a už od prvých dní sme dokázali vytvoriť pomerne previazanú komunitu. Myslím si, že sa to podarilo aj vďaka téme podobenstva o rozsievacovi, v ktorej sa mohli nájsť tí, ktorí Krista ešte nepoznajú, ale aj tí, ktorí sú veriaci už desaťročia. Mnohí vedúci sme cítili pokoru z tejto výzvy a nehodnosť, ktorá nám ale pomohla autenticky sa priblížiť k dorastencom. Verím, že Boh rozsieval svoje slovo a účastníci mohli cez témy, rozhovory či chvály počuť Jeho hlas (a nie ten náš). **Timotej Jurčo**

OC Roma (11 – 16 rokov)

Tábor OC Roma sa začal plánovať až v júni. Dva týždne pred začiatkom tábora sa našiel rečník na ranné témy, a až v nedele pred táborom bolo konečne rozhodnuté, kto bude aký vedúci. Napriek hektickému plánovaniu a iným neistotám, sme dôverovali Bohu a modlili sme sa za to, aby On konal cez tie tri dni v srdciach účastníkov a aj nás vedúcich. Viackrát počas chváľ a modlitieb bolo cítiť aj vidieť prítomnosť Ducha Svätého a ako ho deti prijímajú do svojich životov. Tým, že boli všetci účastníci aj väčšina vedúcich z Hlinného, spoločne odniesli požehnanie z tábora domov. Teraz sa sami zhromažďujú na modlitby a čítanie Božieho slova, zapájajú sa do zboru, a vyhľadávajú a zúčastňujú sa evanjelizácií a konferencií v okolí. Prosím o modlitby za pokračovanie Božieho konania v ich životoch, za ich duchovný rast, a za šírenie evanjelia cez ich svedectvo.

Sam van Vuuren ■

ANGLICKÝ TÁBOR

REBECCA GREGOIRE.

Foto: ALICA KVASŇÁKOVÁ.

Čo majú spoločné evanjelium a angličtina? Anglický tábor je skvelý spôsob, ako zapojiť komunitu a zdieľať evanjelium. Učenie sa anglického jazyka je veľkou investíciou mnohých slovenských rodičov do ich detí. Vedia, že dobrá znalosť anglického jazyka im otvorí viac dverí. Zatial čo sa slovenské deti učia angličtinu v škole a s angličtinou sa stretávajú cez internet a hudbu, možnosť používať angličtinu v každodennom živote je ľažšia.

Keď organizujeme anglický tábor, súčasne napĺňame potrebu, ktorú rodičia v komunite majú a vytvárame príležitosť pre účastníkov, ktorí najviac potrebujú naplniť evanjelium. Keď dávame inzerát na nás anglický tábor, máme veľmi jasne napísane, kto sme – Cirkev bratská v Spišskej Novej Vsi. Niekoľko to vyvoláva znepokojené telefonáty rodičov, ktorí si chcú byť istí, že ich dieťa nebude indoktrinované sekou. V niektorých prípadoch rodičia odmietajú pustiť dieťa do tábora. Mnohí rodičia sa však upokoja po rozhovore s niekym z nášho zboru, alebo sú ochotní nám zdôveriť svoje dieťa na základe vzťahov zo školy, či práce. A po účasti na jednom z našich táborov sa zaviazali vrátiť sa každý rok a pozývať na účasť aj svojich priateľov.

Pretože naozaj chceme splniť očakávania rodičov, aby sa ich deti naučili angličtinu, plánujeme nás tábor veľmi zámerne tak, aby zahŕňal angličtinu vo všetkých smeroch. Každé ráno máme otvárací program, ktorý zahŕňa zábavné anglické piesne a tanče, krátke scénky a skupinové hry a súťaže. Aj počas dopoludňajšieho programu máme biblický čas. Nás kazateľ zdieľa príbehy z Biblie v súlade s našou tému. Tohtoročnou tému bol Survivor. Nás kazateľ Juraj Sabol sa podielil s príbehmi o pre-

žití z Biblie, ako napríklad Jonáš vo veľrybe, Daniel v jame levovej, Dávid s Goliášom a Noach pri potope. Každý príbeh zdôraznil, že prežitie bolo možné len vďaka dôvere v Pána.

Po dopoludňajšom programe sa účastníci, ktorí sú rozdelení do štyroch tímov, striedajú v rôznych aktivity: šport, ručné práce, angličtina a dráma. Počas drámy sa každý tím naučí príbeh a pripravia si kulisy pre svoju drámu. V piatok sú rodičia pozvaní na predstavenie. Každá skupina predvedie svoje divadelne predstavenie. Je to skvelá ukážka toho, čo sa naučili na angličtine. Po predstaveniach sa nás kazateľ prihovára rodičom. Tento rok hovoril a o tom, ako život nie je len o prežití. Tí z nás, ktorí žijú s Kristom, môžu svoje poznanie dávať druhým. Po zdieľaní evanjelia kazateľ informoval rodičov o príležitosti diskutovať o veľkých otázkach života. V októbri a novembri budeme hostiť 7 týždňov Christianity Explored (Kresťanstvo Preskúmané), kde sa pozrieme na základy kresťanstva.

Naša cirkev sa teraz modlí za týchto rodičov a možnosť stretnúť sa s nimi túto jesennú. Máme aj ďalšie plány pozývať táborníkov na herné večery. Vďaka záujmu o angličtinu existujú tieto skvelé príležitosti počuť evanjelium. ■

BLAHOSLAV IVAN ČÍČEL, sa narodil na konci mája roku 1933 na Váľkove manželom Jánovi Číčelovi a Anne, rodenej Findovej. V deň, keď sa dožil 90 rokov, na konci rozhovoru so synom Dušanom, ako mnohokrát pred tým, zavrel oči a usnul. Spal a spal, až 1. júna dodýchal.

PRIATEĽ (Spomienka na Blahoslava Číčela)

BOHDAN ROHÁČEK

Viete, čo znamená slovo kondegnácia? Jeden z mála ľudí, ktorí to vedeli, 1. 6. tohto roku vo veku 90 rokov zomrel. Blaho Číčel, môj priateľ. Do svojej tridsiatky som ho vôbec nepoznal. Ako sa ním teda stal?!

Práve vtedy som sa stáhoval na Starú Turú ako novopečený „asistent kazateľa“. Ozaj, za celý čas môjho pôsobenia v Turej tam iný kazateľ nebol, tak som si nie istý, komu som vlastne asistoval. Administrátor dochádzal z Bratislavы raz za mesiac a veľa sme spolu neboli. V cirkvi vtedy ešte inštitút vikariátu neexistoval, a tak som bol sám. Postupne som sa snažil vnikať do tajov kazateľskej služby. Na jednom z prvých staršovstiev sa ma bratia pýtali, či by som bol ochotný s niekým spolupracovať. Od povedal som, že áno, hoci samozrejme závisí aj od toho, či si budeme rozumieť. Išlo o Blaha. Prečo práve on? Ešte predtým, než som dostal pozvanie do služby v Turej ja, bol zborom oslovený práve Blaho. Keď sa za to aj so svojou manželkou Lienkou (Helenkou) modlil, Pán Boh ich nepustil odstahovať sa z Bratislavы, ale zároveň dostal do srdca lásku k tomuto mestu a zboru. Preto tá otázka na stretnutí staršovstva.

Následne sme dohodli termín stretnutia. Blaho dochádzal do Turej raz za mesiac už v sobotu ráno alebo aj v piatok. Spolu sme bývali, jedli, rozmyšľali, rozprávali sa, chodili na návštevy, slúžili, hodnotili a rozmyšľali o ďalších krokoch pre zbor. Pán Boh poslal Blaha do môjho života i služby ako svojho anjela. Okamžite sme si rozumeli, ako keby sme spolu vyrastali. Pri jeho druhom príchode na Turú sme sa dohodli, že pôjdeme na návštevu. Zhruba sme si povedali, o čom asi chceme hovoriť a šli sme. Domáci nás privítali a začali sme sa rozprávať. Domáci nevychádzali z údivu. Vy si tak dobре rozumiete? Áno, dokonca aj humor nám sedel. V krátkom čase sme si mohli hlboko dôverovať. Akúkolvek tému sme rozoberali, už dopredu sme mohli predpokladat, že sa zhodneme. Vychádzali sme z úplne odlišných koreňov a skúseností, ktoré nás však pretavili Božím vedením do rovnakých hodnôt a postojov. Sami sme nad tým žasli a veľmi sme sa z toho tešili.

Ako som povedal, Pán Boh mi poslal svojho anjela v podobe Blaha. Stal sa mojím učiteľom a koučom. Pozoruhodné bolo, že aj on hovoril o tom, že

sa zase dokáže učiť odo mňa. Pritom vekový rozdiel bol medzi nami 38 rokov! Vôbec nám to neprekážalo. Možno len v čase, keď som ešte nemal auto a skúšali sme niektoré cesty urobiť spoločne bicyklom! Nie som si istý, či o tom vôbec potom svojej manželke Lienke povedal. Jednoducho sa stal mojím priateľom, neskôr vlastne svedkom vzniku mojej rodiny a dokonca jej adoptívny členom. Raz sme si všetci piati - ja, moja žena a tri naše deti políhali do našej manželskej posteľ. Jedno z našich detí vyhlásilo: A ešte sa tu zmestí aj ujo Číčel.

Ujo Číčel nás mal rád, ale na topánky si musel dávať pozor, pretože naša predškolská dcéra si cvičila jemnú motoriku vyťahovaním šnúrok z topánok svojho oblúbeného uja.

V službe v Starnej Turej mohol Blaho zotrvať ešte dlhšie ako ja, pokial mu to zdravie dovoľovalo. Posledné obdobie ho tam vozil jeho syn. V kontakte sme ostávali až do posledného obdobia. Bál som sa, že sa to neskôr nebude dať, lebo Blaho počul stále menej. Potom sa však situácia zmenila a mohli sme sa kontaktovať až do posledných mesiacov jeho života.

V poslednom období, ako zaznelo aj pri rozlúčke s ním, mal prianie dosprevádzať svoju chorú manželku a dožiť sa 90-tky. Pán Boh mu to pozoruhodne splnil. Teraz zomrel môj priateľ.

Milan Číčel, Blahov brat, končil svoju pohrebnú rozlúčku slovami: „a spal a spal, až dodýchal“. Spozá mňa sa na to ozval detský hlások: „A rozprávke je koniec!“ Ozaj? Skutočná rozprávka pre môjho priateľa a brata v Kristovi sa práve teraz začala. Túžim po chvíli, keď aj mne dovolí môj Pán vstúpiť do tejto rozprávky, kde sa znova stretнем s Blahom, Lienkou a množstvom ďalších rozprávkových bytosťí tejto najozajstnejšej rozprávky na svete.

A ako je to s tou kondegnáciou? Je to slovo zo starého Váľkovského nárečia. Blaho spomína babičku, ktorá sa pýtala mládenca študujúceho v Bratislave, či miesto kde býva, je na kondegnácii, teda na poschodi. Mnoho nárečí aj na Slovensku vymiera spolu s našimi (prastarými) otcami. ■

NIK NIE JE AKO ON...

Isac Newton

Zostúpil z neba na túto zem,
zamenil svoj kráľovský šarlát
za rúcho pozemšťana.
Stal sa synom človeka,
aby sme sa my mohli stať synmi Božími.
Ponižil sa až do prachu zeme,
aby sme my boli povýšení
až k trónu Božiemu.
Hoci bol bohatý,
stal sa najchudobnejším na tejto zemi.
Spal v cudzich jasliach,
plavil sa po mori v cudzej lodi,
viezol sa na cudzom osliatku,
bol pochovaný v cudzom hrobe.
Narodil sa proti prírodným zákonom,
vyrástol v skrytosti,
žil ako služobník všetkých.
Keď bol dieťaťom, znepokojil kráľa,
keď bol chlapcom, ohromil doktorov,
keď bol mužom, otriasol celým národom
i samými základmi rímskej veľriše.
Ovládal zákony prírody,
chodil po vlnách mora.
Utišil búrku,
sýtil z mála tisícové zástupy.
Uzdravoval chorých bez použitia liekov,
kriesil mŕtvych.
Nenapísal ani jednu knihu,
ale do najväčších knihovní sveta
by nevošli knihy napísané o Ņom.
Nezložil nijakú báseň, nijakú pieseň,
ale svojou odpúšťajúcou láskou,
milosťou a darom spasenia
rozozvučal piesňou chvály viac sŕdc
ako všetci básnici sveta.
Nezaložil náboženskú školu,
vedecký ústav či výchovný seminár,
ale všetky školy vzdelaných národov
sa nemôžu pochváliť toľkými žiakmi ako On.
Všetci ľudia sklamali, On nikdy nikoho.
Všetci zhrešili, On jediný zostal svätý, večne dokonalý,
najkrajší medzi synmi ľudskými i medzi anjelmi,
zvrchované vyvýšený a oslávený.
A tento JEŽIŠ, pred dvetisíc rokmi narodený
je Spasiteľ sveta,
môj i tvoj Spasiteľ.
Pokor sa pred Ním, vydaj sa Mu!
Okúsiť Jeho lásku, prezrieť Jeho moc
a budeš účastný Jeho slávy!
Zvoľ si Ježiša za svojho Pána,
lebo NIK NIE JE AKO ON!

Otecko sa volal ERVÍN BUBELKA., narodil sa 2. 8. 1924, teda mal by v auguste 99 rokov. Na evanjelizačnom podujatí v Bardejove predniesol Newtonovu báseň ako svoje vyznanie, zostúpil zo stupienka a dostal krvácanie do mozgu, teda tá báseň bola naozaj poslednými slovami, ktoré povedal na tejto zemi. S láskou na neho spomíname. (Dcéra Janka Nagajová)

SKUPINA B

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

V jednom z mojich oblúbených podcastov si Jančí a José pozvali ľudí z IPčka. Je to organizácia, ktorá sa stará o duševné zdravie ľudí online. Reagujú na ich potrebu zdieľať svoje problémy a slúžia ako rýchla psychická pomoc. Ak prežívaš niečo ťažké, nemusíš v tom zostať sám, je tu vytvorený bezpečný priestor, môžeš napísat človeku, ktorý si ťa vypočuje a má aj odborné vzdelanie.

V štatistikách, ktoré si IPečko vedia, ľudia vyhľadávajú pomoc bez ohľadu na vek v rôznych situáciach, ktoré ich ťažia, omnoho častejšie ako kedykoľvek predtým. No a viete, čo je hned na prvej priečke najčastejších trápení mladej generácie?

Pocit samoty. Mladých trápi osamelosť.

Ďalším je úzkosť kvôli tlaku na podávanie výkonov.

Môj manžel v nejakom vedeckom článku vyčítal informaciu, že krvná skupina „B“ vraj nepochádza zo Zeme. Odvtedy, keď mám taký ten pocit, že som „mimo,“ že nerozumiem, čo sa okolo mňa deje, samú seba položartom povzbudzujem: „To nič, ty predsa nie si zo zeme, si z neba!“ Tvoj domov je v nebi. A ver tomu, že raz nájdeš svoje bezpečné miesto, kde budeš doma. Slobodná, milovaná, prijatá a plná, bez pocitu samoty a nedostatočnosti. Raz, keď sa staré s rachotom pominie a Boh stvorí nové...

Ale dovtedy každý deň bojujem, aby som to ustála, lebo svet očakáva, že budeme všetci rovnako rozumieť všetkému a budeme rovnako životaschopní a draví. Sviet vyvíja tlak na výkon a vyvoláva hlboký pocit prázdnnoty a samoty. Raz do týždňa si vypíšeš dušu a každý večer v prítomnosti Toho, ktorý tiež neboli zo Zeme, si vyprosiš pokoj a istotu do ďalšieho fungovania. A On Ča ubezpečí, že je to v poriadku.

Všade okolo nás sú ľudia, ktorí majú pocit, že nepatria do tohto sveta. Že sú mimo. Že svet by v pohode fungoval aj keby neboli. Sú ľudia, ktorí sú obklopení ľuďmi a predsa sú sami. Majú krvnú skupinu „B“. Nie sú zo Zeme, ale nevedia, že sú z neba. A nevedia si vypísať dušu, vybickylovať ju, ani vybehať, ani vychodiť v prírode... Potrebujú, aby si ich niekto všimol. Potrebujú, aby im niekto povedal, že je tu ešte Jeden taký, ktorý nie je zo Zeme. A On slúbil, že už nikdy, naozaj nikdy nebudeme sami. A že občas to, že sú, úplne stačí.

Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich zachoval od zlého. Nie sú zo sveta, tak ako ja nie som zo sveta. Posväť ich v pravde – Tvoje slovo je pravda (Ján 17, 15 – 17). ■

CIRKEV AKO BOŽIA RODINA – kde sa učíme žiť spolu

JÚLIUS STUPKA, BJB Vavrišovo

Pavol začína list Tesalonickému zboru vdáčnosťou: *Ďakujeme Bohu za všetkých vás, kedykoľvek sa zmieňujeme o vás vo svojich modlitbách.*

V záverečných vetách listu nám prezradí, že Bohu dňakuje aj za ľudí, ktorí nám nepriamo majú poslúžiť v duchovnom raste. My často vypúšťame zo zoznamu, ba ešte horšie, zo svojich sŕdc, ľudí, s ktorými apoštol počíta, keď hovorí: *Nažívajte v pokoji medzi sebou! Napomíname vás, bratia, učte poriadku neporiadnych, posmelujte malomyseľných, ujímajte sa slabých, budte zhovievaví ku všetkým* (1Tes 5, 14). Apoštol v inej epísote o zanedbávanej službe napomínania píše: *A ja som presvedčený o vás, bratia moji, že aj vy ste plní dobrotvosti, naplnení každou známosťou a schopní aj napomínať sa navzájom* (R 15, 14).

Akoby apoštol chcel zdôrazniť: dajte pozor, aby sa nikto neodplácal zlým za zlé. Zlo dokážeme totiž bližným vracať prefíkaným, lišiackym spôsobom. Vždy keď sa vystatujeme svojou kvalitou. A posledná prosba modlitby Pánovej, „zbav nás zlého“ – osobne aj môjho nevyznánného zla, je už pre nás len minulosťou. *„radosť v nebi nad jedným hriešnikom, ktorý činí pokánie, ako nad deväťdesiatdeväť spravodlivými, ktorí nepotrebujuť pokánie* (Lk 15, 7b).

Zlepšovať spolužitie v spoľačenstve zboru je trvalou úlohou Božej rodiny. Po vytýčení cieľov, ktoré Pán s cirkvou sleduje, nás úplne jednoduchým a zrozumiteľným spôsobom vedie k jednomyselnosti. Až dojímavo názorným spôsobom k jednote v Božej rodine napomína apoštol v prvom

liste Korintčanom: *Takto je sice mnoho údov, ale jedno telo. Ved' oko nemôže povedať ruke nepotrebujem ta! Alebo hlava zas nohám: Nepotrebujem vás! Ba čo viac: údy tela, ktoré sa zdajú byť slabšimi, sú veľmi potrebné, ktoré sa nám zdajú menej cennými na tele, tým väčšmi si ich uctievame, ... Tak zostavil Boh telo, že zaostalému dal väčšiu česť, aby nebolo v tele rozkolu, ale aby údy navzájom rovnako sa starali o seba. ...vy spolu ste telo Kristovo...*

Pán Ježiš nás vystrojil na cestu napredovania k cielu výnimcočným darom. Nie jeden raz sa každý z nás mohol presvedčiť, že ak dar nežijeme a neslúžime darom spolublízny, sme ako cvendžiaci

kov: *Keby som nemal lásky, bol by som cvendžiacim kovom.* Nevzdávajme sa, keď sa nám v istých okolnostiach života zdá, že sme ako cvendžiaci kov. Znie to sice vyzývavo ako dedinské kostolné zvony, ale nezohreje, nevleje do srdca blízneho radost.

Boh je láska.., a ten kto zostáva v láske, zostáva v Bohu (1J 4, 16)

Zostaňme v Bohu a dôverujeme, vložme sa do Božej moci a naše chladné vnútro začne vyžarovať teplo Božej lásky. Rozchody a rozdelenie Božej rodiny sú najzáludnejším trikom pokušiteľa.

Preto vyznávajte si navzájom hriechy a navzájom sa modlite za seba, aby ste sa vyliečili. Mnoho zmôže v účinkoch modlitba spravodlivého (Jak 5, 16). ■

O VOLBÁCH A ŠTÁTNÝCH PREVRATOCH

Slovensko, ešte ako súčasť Československa, prežilo dva zásadné štátne prevraty. Je zaujímavé, že ten prvý vzišiel z demokratických parlamentných volieb, ktoré vyhrali komunisti (na Slovensku nie) a vo februári 1948 sa pod dozorom milicionárskych bodákov ujali moci. Tento prevrat priniesol vládu jednej strany (komunistickej) a prevrátil život naruby. Porazení skončili vo väzeniach, neraz i na šibeniciach. A nielen porazení. Do druhej kategórie ľudí sa postupne dostávali všetci, čo s nadšením nepríjimali novú – totalitnú komunistickú demokraciu. Trvala 40 rokov.

Ten druhý prevrat naopak – nevzišiel z volieb, ale priniesli ho státičíce ľudí na námestiacach (bez bodákov) – zrušil komunistický teror a priniesol demokraciu a následné demokratické voľby. Písal sa november 1989.

Mladá demokracia neposielala odporcov do väzení ani na šibenice. Ani nositeľov bývalého totalitného režimu. Naopak, naivne ich prizvala k spoluvláde s odôvodnením, že ešte nevie vládnúť. A vládnut sa učí doteraz. Po rozpadе Československa nastúpil totiž „demokratický“ diktátor Vladimír Mečiar a v roku 1994, krátko po tom, ako ho na jar odvolali, na jeseň vyhral predčasné voľby, zostavil s robotníkmi a národníarmi vládu. A bolo hotovo. Na prvom rokovaní NR SR, ktoré trvalo deň a noc, vymenili celé vedenie štátu. Vodcov opozičných strán sústredili do parlamentného výboru pre životné prostredie, a keď sa počas „noci dlhých nožov“, ozvali nesmelé hlasy – že takto sa to nerobí, dostali odpoved: víťaz berie všetko (O. Keltošová).

Prečo to spomínam – lebo som sa v slnečnom TalianSKU

BOHUSLAV PIATKO
(šéfredaktor)

Tento „Orech“ písem pod píniou v slnečnom Talianku.

V Talianku, ktoré od vojny prežilo takmer dvakrát toľko voľieb, ako je volebných období. Napriek tomu tu neprebehol žiadny ani policajný prevrat. Nebýť dnešnej techniky, ani sa nedozviem, že na Slovensku je to inak, že na Slovensku už policajný a možno aj štátny prevrat bol. Takže vlastne ani nevieme, či sa vrátíme do prevráteného alebo ešte normálneho Slovenska.

(Písane 7. septembra)

dovzvedel, že to, čo sa deje na Slovensku pred týmito voľbami nesie náznaky, alebo dokonca je štátnym prevratom. A to len preto, lebo mnohí spriaznenci bývalej vládnej garnitúry skončili vo väzeniach. Ale nie tak, ako po roku 1948 – keď sa väznicie zapíňali názorovo nepohodlnými. Títo končia vo väzeniach pre drancovanie a tunelovanie štátu. Počas Ficových vlád zapustili v systéme také hlboké korene, že na obranu boli schopní rozpútať vojnu v polícii, tajných službách a ďalších orgánoch štátnej moci. A keď spravodlivosť začala siaháť na najvyššie miesta bývalej moci – tá to nazvala štátnym prevratom. No to ma až tak nedesi.

Desí ma iné (ak sú preferencie pravdivé a skončia podľa nich voľby): to, že ľudia chcú späť vládu mafie a zlodejov. Desí ma, že si mnohí neuvedomujú, alebo zabudli, že na úroveň Rumunska (v niektorých ukazovateľoch aj pod) dostali Slovensko Ficove vlády! Vlády toho Fica, ktorý je dnes najdôveryhodnejším politikom!!! Toho Fica, počas ktorého vlády zastrelili novinára a jeho priateľku, lebo sa dostával príliš blízko k politickým bosom mafie!!!

Desí ma, že ak dopadnú voľby podľa preferencií, štátny prevrat príde. Pod demokratickým rúškom. Ako vo februári 1948. Lebo tam sú Ficove korene – vo februári 48, nie v novembri 89. Modlime sa, aby sa vo voľbách vrátil na Slovensko zdravý rozum a nie po voľbách smerácka mafie.

PS: Ak sa však voľby skončia podľa preferencií, dúfam, že Smer bude musieť zobrať do koalície Sulíka. Jediný ten totiž dokáže zložiť akúkoľvek vládu bez prevratu a bez volieb... Inak sa Fica tak skoro nezbavíme!!! ■

KRÍŽOVKA

„Tak ako báseň aj život sa hodnotí nie podľa dĺžky, ale...“

Autor: Peter Kailing	Usni	Nabruseno, zaostrenno	Pozotieraj	POMÓCKY Re, Nao, Pond	TAJNIČKA	Osobné zámeno	Španiel. mys	Väčší chlpatý pes	
Záhrada zvierat				St. jednotka sily Kartár. výraz	●				Bytosť
Kozmonaut					●				
Centrum, stredobod					●	Okr. nár. výbor Juhoamer. pohorie			
Predložka				Aha, ľaľa Mierny cval	●		Otázka (v 1. páde) Osobné zámeno		
Dvojhláska			Kostolný organisra Chem. zn. prazeodýmu		●				
	Zákop	Plodiny Chránené územie Tatier			●			Mužské meno	Druh bielej repy
Zvyšky pri mletí obilia					●		St. značka pre deka Jedlo zo zeleniny		
Skr. kilo- ampéru			Zn. stat- siemensu Plošné miery		●	Mačkovitá šelma Popevok			
Tá			Ženské meno Plúž!		●				
Jelenček					●				
	Juhoamerický štát				●	Bodavý hmyz			

Tajnička križovky z RELAXU Dialóg č. 6-7/2023

Láska je jedinou skúškou pravosti nášho KRESŤANSTVA. (J. Leppich)

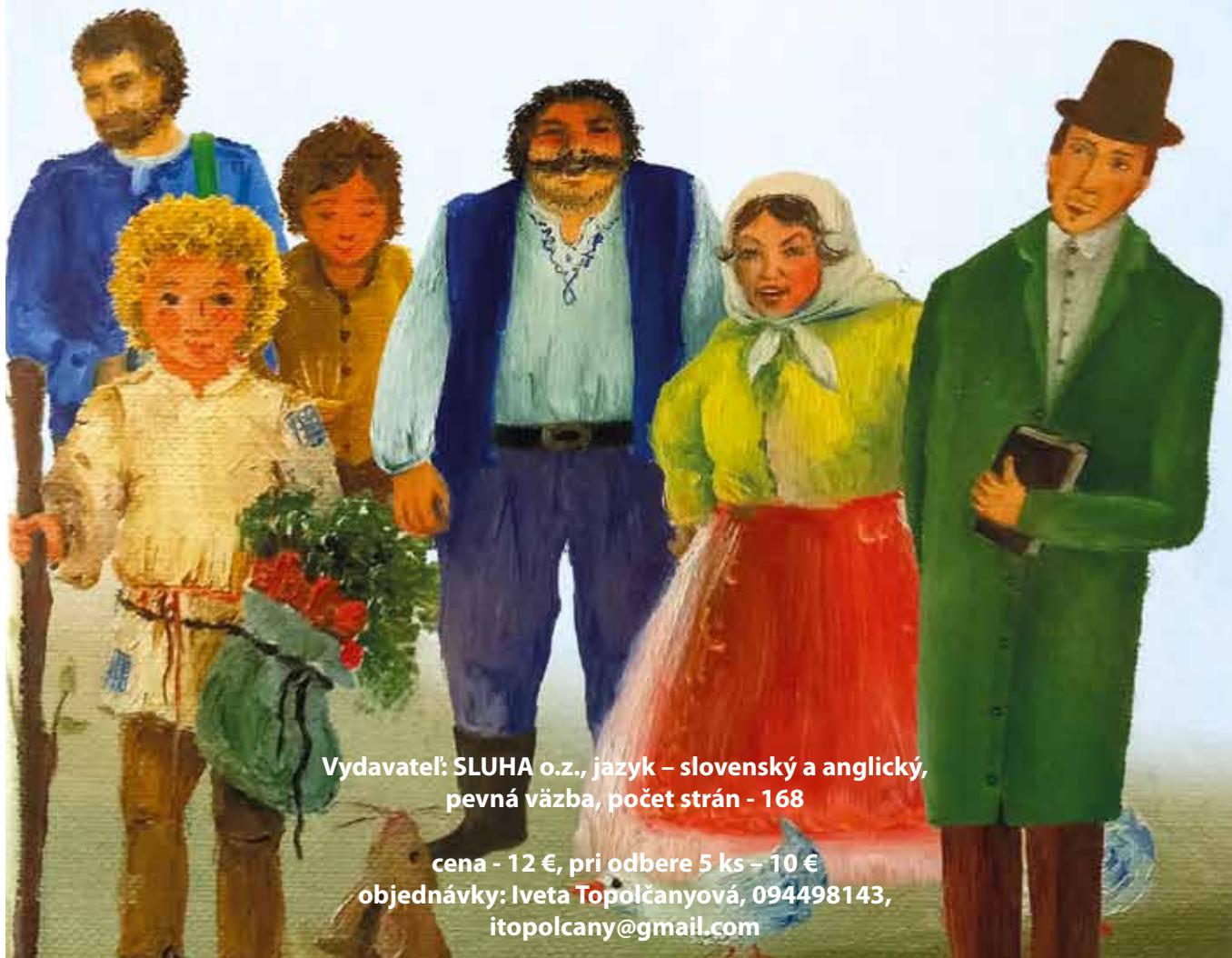
Vyriešenú tajničku križovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:
svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 5. 10. 2023. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uvverejníme v Dialógu 10/2023.

Bez Boha na svete

Kristína Royová
Without God
in the world

Vydavateľ: SLUHA o.z., jazyk – slovenský a anglický,
pevná väzba, počet strán - 168

cena - 12 €, pri odbere 5 ks - 10 €

objednávky: Iveta Topolčanyová, 094498143,
itopolcany@gmail.com

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, písané na adresu redakcie.